

NYKÖPINGS KOMMUN

BUDGET 2025

MED FLERÅRSPLAN 2026-2027

Antagen av Kommunstyrelsen 2024-09-30 § 212
Antagen av Kommunfullmäktige 2024-10-08 §127

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- att skattesatsen är oförändrad 21,42 procent
- att godkänna förslaget till budget 2025 med flerårsplan 2026-2027
- att resultatet före exploateringsresultatet i kommunen ska vara minst 2,7 procent av skatter och generella statsbidrag för år 2025 samt 3,2 procent per år för åren 2026-2027
- att verksamhetens totala nettokostnader årligen inte ökar mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och bidraget från utjämningsystemet under perioden 2025-2027
- att självfinansieringsgraden av investeringar för skattekollektivet ska vara minst 86 procent under perioden 2025-2029
- att kommunstyrelsen har rätt att besluta om fördelning mellan verksamhetsområden och objekt av den ofördelade investeringsramen för planperioden
- att vid tillämpning av internränta fastställa räntesatsen till 2,5 procent för år 2025, men för anläggningstypen mark och konst är räntesatsen 1,75 procent.
- att egna investeringsramar för verksamheterna beslutas enligt förslag för åren 2025 och 2026
- att besluta om investeringsram för åren 2025-2029
- att investeringar inom exploateringsområden finansieras med medel från sålda exploateringsfastigheter under samma period
- att besluta om föreslagen lånelimit för respektive bolag inom kommunkoncernen för år 2025 och plan för 2026-2027. Därmed upphävs de tidigare besluten om lånelimit för respektive bolag i kommunkoncernen
- att såsom för egen skuld ingå borgen för Nyköpingshem AB:s, 556450-9486 låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 1 150 Mnkr, En miljard etthundrafemtio miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- att kommunstyrelsen under år 2025 har rätt att omsätta lån som förfaller till betalning, samt har rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens lån under år 2025 med totalt 650 mnkr.

Innehållsförteckning

Beslut	0
Politisk plattform	1
Vision	1
Strategisk plan för mandatperioden	1
Hållbarhetsstyrning.....	2
God ekonomisk hushållning.....	2
Mandatfördelning 2022-2026.....	2
Omvärld, förutsättningar och utmaningar	3
Omvärld	3
Nyköpings förutsättningar och utmaningar	4
Målområden	9
Så här styrs Nyköpings kommun	30
Organisation	30
Nyköpings styrmodell	33
Ekonomi	35
Budgetramar	36
Finansiell analys	37
Koncernstyrning.....	43
Ekonomiska tabeller	48
Resultatbudget.....	48
Finansieringsbudget	49
Balansbudget	50
Investeringsramar	51
Prognos exploatering egen mark.....	52
Budgetregler	53

Nyköping satsar på trygghet, närhet och framtidstro

Det senaste året har Sverige präglats av tillbakagång i ekonomin, höjda räntor, ökade pensionskostnader och större arbetslöshet. Detta är utmaningar som Nyköping delar med större delen av landet och som kräver handlingskraft och vårt gemensamma fokus.

Även om nuläget är fortsatt ansträngt har vi i vissa aspekter bättre förutsättningar än många andra kommuner. Vi är fortsatt en kommun i tillväxt, vårt läge med närhet till Stockholm, Skavsta och Ostlänken ger oss ett gott utgångsläge. Bostadsbyggandet fortsätter och näringslivet är brett och starkt.

I den politiska majoritetens budget för 2025 är skola och omsorg prioriterade. Genom bland annat ökad digitalisering och nya arbetssätt säkerställer vi att alla i kommunen får den omsorg de har rätt till.

Våra skolor ska vara trygga platser med kvalitativ undervisning som ger alla barn rätt förutsättningar att lyckas och bli behöriga till vidare studier och arbete.

Näringslivet och arbetsmarknaden spelar en central roll för Nyköpings fortsatta framgång. Vi gör flera satsningar på näringslivet, exempelvis arbetet

med "Tillväxt Nyköping". Den nyligen beslutade näringslivsstrategin, framtagen i samspel med lokala företagare, syftar till att stärka företagsklimatet, skapa fler arbetstillfällen och främja hållbar tillväxt.

Kommunen är också en stor arbetsgivare. Det är avgörande att vi gör satsningar på den personal som ansvarar för våra barn, unga och äldre. Ledarutveckling och arbetsmiljö är viktiga delar.

Trygghet och säkerhet är centralt i vårt arbete för Nyköping. Vi samarbetar tätt och målmedvetet med polis, föreningar, näringsliv och organisationer för att skapa ett samhälle där alla känner sig trygga, där utanförskap minskas och integrationen stärks.

Vi är medvetna om de ekonomiska utmaningarna. Vi måste vara varsamma i vår planering och prioritera efter förändrade förutsättningar. Våra investeringar i infrastruktur, boende och service lägger grunden för Nyköpings framtida utveckling.

Vi ser fram emot 2025 med tillförsikt och engagemang. Vi är övertygade om att vi tillsammans kan skapa en kommun som är hållbar, trygg och blomstrande för alla invånare.

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande

Ahmad Eid

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Politisk plattform

Vision

Vår vision fungerar som ett fyrljus för alla verksamheter i Nyköpings kommun genom att peka ut en riktning mot vår långsiktiga målbild - dit vi styr och leder gemensamt.

Visionen tar sikte på 2040 för att bland annat sammanfalla med kommunens översiktsplan Nyköping 2040.

Vision 2040

- Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro.
- Vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande.
- Här blir du inspirerad och uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete.
- Tillsammans skapar vi en bättre framtid!

Strategisk plan för mandatperioden

För mandatperioden 2022-2026 har Socialdemokraterna och Moderaterna följande prioriterade områden för Nyköpings kommun.

- Ett växande hållbart Nyköping där hela kommunens potential tas tillvara.
- Ett tryggt Nyköping med en trygg välfärd.
- Ordning och reda i kommunens ekonomi.
- Fler i arbete och färre i behov av bidrag.
- Starkt kunskapsfokus och studiero i skolan.
- Förbättrat företagsklimat för fler växande företag och fler arbetstillfällen.

Hållbarhetsstyrning

Nyköpings kommun har politiskt beslutade fleråriga program för hållbar utveckling: social hållbarhet, ekologisk hållbarhet, ekonomisk hållbarhet, samt program för effektiv organisation. Programmen ska genomsyra kommunens styrning och ledning och beskriver den politiska viljeriktningen för nämnder, verksamheter och kommunala bolag. Programmen utgår från Agenda 2030.

De globala målen inom Agenda 2030 grupperas huvudsakligen in i tre dimensioner, ekologisk, ekonomisk och social, med olika syften:

- Miljön är villkoret! Planetens resurser sätter ramarna och är ett icke förhandlingsbart villkor för övrig utveckling.
- Ekonomisk tillväxt är en motor för att uppnå en ekologisk och socialt hållbar samhällsutveckling utan att begränsa vår möjlighet till innovation och välbefinnande.
- Målet är ett samhälle med god livskvalitet utan osakligt ojämlika livsförutsättningar, i vilket vi uppnår god hälsa, utbildning och ökad jämställdhet.

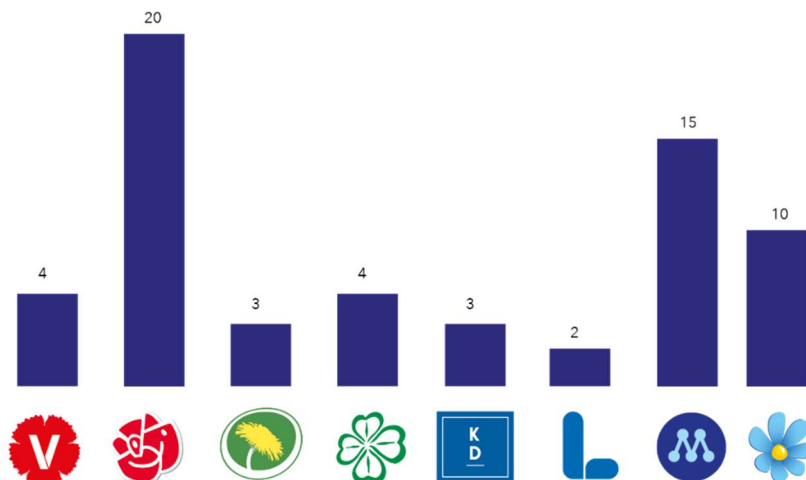
God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen i samband med budgeten ange finansiella mål för god ekonomisk hushållning, se målområde "Effektiv organisation". De kommenteras också i den finansiella analysen. För att säkerställa att resurserna i verksamheten används rätt och på ett effektivt sätt, ska kommunen också ange verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, vilka återfinns inom ramen för kommunfullmäktige målområden i övrigt.

Utgångspunkten är att varje generation ska bekosta den kommunala service som konsumeras och därigenom lämna över en kommun med ett oförändrat eller förbättrat finansiellt handlingsutrymme till kommande generationer.

Mandatfördelning 2022-2026

Kommunen styrs i majoritet av Socialdemokraterna och Moderaterna i samarbete med tillsammans 35 av 61 mandat i kommunfullmäktige.

Figur 1 Mandatfördelningen i kommunfullmäktige mandatperioden 2022-2026

Omvärld, förutsättningar och utmaningar

Omvärld

En ekonomi i förändring

Under år 2024 dämpas inflationen i flertalet av världens ekonomier och stabiliseras nära inflationsmålen, vilket har fått flera centralbanker att sänka styrräntorna. Sveriges Riksbank sänkte styrräntan i maj och flera räntesänkningar förväntas ske under 2024 och 2025. Det gör att den globala och inhemska efterfrågan gynnas, men stimulansen blir liten jämfört med föregående års åtstramning. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt, vilket medför att den globala tillväxten förväntas ta fart först 2025.

Högre räntor har gett ökade räntekostnader för kommunens lån på cirka 2 800 mnkr med drygt 30 mnkr 2023 och drygt 70 mnkr 2024 jämfört med 2022. 2025 beräknas räntekostnader vara drygt 80 mnkr per år.

Inflationen har kraftigt påverkat kommunens pensionskostnader. Från 2022 till 2023 ökade pensionskostnaderna med drygt 100 mnkr och till 2024 fick vi ytterligare en ökning på drygt 60 miljoner. Enligt senaste pensionsprognosen kommer pensionskostnaderna att minska med 80 mnkr till 2025 jämfört med 2024.

BNP-tillväxten i Sverige dämpades mer än i stora delar av omvärlden 2022-2023, mycket beroende på högre räntekänslighet. Svensk ekonomi har legat före andra länder i nedgångsfasen och SKR räknar därför med en tidigare uppgång, men det kommer att dröja till 2025 innan de lägre räntorna slår igenom och tillväxten tar fart ordentligt. Då räknar SKR med att BNP ökar med 2,8 procent jämfört med årets svaga tillväxt på 0,6 procent.

Jämfört med den befolkningsframskrivning SCB gjorde 2023 är befolkningstillväxten i 2024 års prognos (april 2024) mer än halverad de närmaste tio åren. Antalet barn och unga beräknas minska med 200 000 i riket fram till 2033. Det kommer alltså inte bara att bli svagare skatteintäkter än många räknat med utan det innebär också betydligt mindre behov av förskola, skola, barnomsorg och förlossningsverksamhet. Samtidigt ökar antalet personer över 80 år i stort sett i samma takt som i tidigare prognoser. Förändringen innebär att resurser kommande år måste ställas om från verksamheter riktade mot barn och unga till verksamheter riktade mot äldre.

Arbetslösheten i Sverige bedöms öka till 8,5 procent 2024 (8,3 % i augusti) och ligga kvar på den nivån även 2025 innan den minskar igen enligt SKR:s prognos. Ökad arbetslöshet påverkar utvecklingen för kommunens skatteintäkter negativt och riskerar att öka kommunens kostnad för försörjningsstöd. Enligt SKR:s senaste bedömning om ekonomisk utveckling (maj 2024) kommer lågkonjunktoren bli mer långvarig än i tidigare prognoser. Det nästa "normala år" ur ekonomiskt perspektiv kommer att vara 2027 bedömer SKR.

Påverkan av kriget i Ukraina och det förändrade säkerhetsläget

Sedan Rysslands angrepp mot Ukraina i februari 2022 har det säkerhetspolitiska läget försämrats. Kriget har även bidragit till uppgången av energi- och råvarupriser, utbuds- och logistikproblem för den globala handeln och till ökad osäkerhet för den ekonomiska utvecklingen. I nuläget är ett krigsslut inte i sikte.

Satsningar på att stärka Sveriges totalförsvär är delvis beslutade och mer bedöms tillkomma. Det innebär att reformutrymmet för statliga insatser inom välfärden riskerar att

begränsas. Kommunerna får ett större ansvar för civilt försvar och beredskap men det är oklart hur staten kommer att ta ansvar över finansiering av åtgärder som behövs.

Välfärdens kompetensutmaning

Antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antal invånare i yrkesför ålder. Under kommande år bedöms sysselsättningsökningen därför inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden där arbetskraftens kompetens inte motsvarar den som de lediga och framtida jobben kräver. För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompetensförsörjningen, inte minst i välfärden.

Digitalisering

Digitalisering spelar en avgörande roll för att möta samhällets förändrade behov och utmaningar. Med en ständigt växande befolkning och ökade behov av välfärdstjänster som äldreomsorg och utbildning står landets kommuner inför behovet att effektivisera och modernisera sina arbetsmetoder.

För att lyckas med den digitala omställningen har landets kommuner under ledning av SKR enats kring en strategisk agenda, som innehåller ett antal prioriterade samverkansinitiativ. Genom samverkan med andra kring resurser och kompetens kan vi öka takten i den digitala omställningen. Men för att lyckas behöver vi också arbeta aktivt med att stärka våra förutsättningar inom områden som digital kompetens, digitalt ledarskap, digital innovation, digital infrastruktur och digital trygghet. För Nyköpings kommun innebär det till exempel att utveckla digitala hjälpmedel inom äldreomsorgen samt effektivisera kommunens arbetssätt.

Nyköpings förutsättningar och utmaningar

Den breda verksamhet som bedrivs av Nyköpings kommun påverkar och påverkas av omgivningen. I detta avsnitt beskrivs övergripande förutsättningar och utmaningar som i budgetarbetet har identifierats som särskilt viktiga för kommunen i nuläget. Med tillit till varandra och i samverkan möter vi de utmaningar som kommunen står inför.

Goda förutsättningar men försämrad ekonomi 2024

Nyköping har de senaste åren haft en ekonomi som sammantaget visar en ekonomi i balans, där de finansiella målen för resultat, finansiering och kostnadsutveckling i stort har varit uppfyllda. Det är en god grund att stå på och Nyköping har bra förutsättningar att möta kommande utmaningar med sitt läge, ett diversifierat näringsliv, pågående och planerade infrastrukturprojekt och långsiktigt ökat nyföretagande för att nämna några områden. Ekonomisk uppföljning 2024 (per april) visar dock betydligt svagare ekonomiskt läge. Prognosen för helårsresultat visar ett underskott på -51 miljoner kronor. Det pågår och planeras omfattande åtgärder att förbättra kommunens ekonomi på kort och längre sikt.

Trots det ekonomiska läget 2023-2024 så har tillväxten varit stabil över tid i Nyköping, och prognoserna framåt på längre sikt är fortsatt relativt positiva. En bidragande anledning är kommunens läge i regionen med närhet till Stockholm och med en internationell flygplats, Skavsta. Den påbörjade Ostlänken påverkar Nyköpings tillväxt och bidrar till att göra kommunen till en än mer integrerad del av Stockholm Mälardalen. Stora

infrastrukturprojekt som Nyköpings resecentrum har påbörjats och kommer att växa fram intill nuvarande järnvägsstation.

Ett växande näringsliv med möjligheter till jobb och service i kombination med ett rikt kultur- och fritidsliv, bidrar också till att fler vill flytta till kommunen liksom ett långsiktigt gott företagsklimat och näringsliv som skapar förutsättning för en levande kommun dygnet runt och året om - en livfull stadskärna och landsbygd.

Nyköping har en stark landsbygd med en tredjedel av kommunens företag och invånare. Samarbete är utvecklat med aktörer på landsbygden för att stimulera service för invånare, företag och föreningar på landsbygden.

Befolkningsutvecklingen

Första halvåret 2024 ökade befolkning i Sverige endast med 1600 personer vilket är den lägsta ökningen på 2000-talet. I Nyköping ökade befolkning samma period med 115 personer men då ingår också in- och utflytt från/till andra delar av landet.

I Nyköping kommer antalet barn och ungdomar (0-19 år) minska med 6% (2023-2032) enligt SCB:s senaste befolkningsframskrivning för kommuner från juni 2024. Särskilt stor kommer minskningen att vara i åldersgruppen 1-5 år. Antalet barn i förskoleåldern beräknas att minska med 12 % fram till 2027. Det beror på minskat barnafödande samt minskat nettoutflyttning av barn. Behovet på av platser i förskolan och senare i skolan är mycket lägre än i tidigare prognoser.

Vi behöver växa hållbart

För en kommun i tillväxt behöver områden vidareutvecklas med balans mellan tillgång och efterfrågan för att Nyköping ska kunna vara en hållbar, funktionell och attraktiv kommun med god service också i framtiden. Behov finns inom många områden som till exempel ökad VA-kapacitet, dagvattenhantering, avfallshantering, gång, cykel och bilvägar, kollektivtrafik och rekreationsområden för att attrahera fler Nyköpingsbor, växande företag och fler företagsetableringar. För att utveckla ett attraktivt och fungerande Nyköping på ett ekonomiskt hållbart sätt krävs kunskap, samsyn och prioriteringar.

Antalet invånare i Nyköping har ökat under många år och prognoser visar även framåt på en fortsatt tillväxt. Senaste befolkningsprognoser för riket och för Nyköping visar dock att befolkningstillväxten inte kommer vara på samma nivå som senaste åren. Det beror först och främst på minskat barnafödandet. Antalet barn per kvinna i Sverige låg 2023 på den lägsta nivån sedan 1749. Andra orsaken till dämpad befolkningstillväxt är minskad invandring. Första halvåret 2024 var Nyköping en av 89 kommuner i Sverige med befolkningstillväxt.

I Nyköping har bostadsbyggandet tidigare legat på en hög nivå och det finns stora pågående byggprojekt vilket är en viktig förutsättning för en fortsatt befolkningstillväxt. Den minskade befolkningsutvecklingen kommer dock att påverka kommande investeringsbehoven särskilt inom förskolan och skolan.

En kommun i tillväxt behöver planera för andra faktorer än till bostadsbyggande, som till exempel utmaningen med ett levande centrum. Ökad konkurrens från näthandel och kommersiell verksamhet i områden utanför centrum leder till ett ökat tryck på omställning av centrum till andra typer av butiker och annan användning av lokaler. Nyköping har en stor potential i sin stadskärna som behöver bevaras och utvecklas för att centrum fortsatt ska vara attraktivt, levande och tryggt.

Med kommande utveckling av Ostlänken och Skavstaområdet ökar kraven på utveckling av infrastruktur och service samt ökade behov av kompetens och resurser från kommunen.

Det ställer krav på en hållbar ekonomi som möjliggör att kommunen kan planera för utvecklingen. God planering av samhällets utveckling ger försprång, men investeringsutrymmet är begränsat. Översiktsplan 2040 spannar över mer än vad ekonomin tillåter och prioriteringar är nödvändiga.

Minskad klimatpåverkan

Nyköpings kommuns klimatarbete ligger i linje med andra kommuner i Sverige. Nyköpings vision anger dock att kommunens ambition är att gå före i den gröna omställningen. Området är av stor vikt för kommunen men det ekonomiska läget kan komma att påverka takten för utvecklingen.

Rapporten IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) visar på att åtgärder behövs nu för att kunna hantera det alltmer kritiska läget avseende de globala klimatförändringarna. Naturvårdsverket understryker vikten av fortsatt arbete för både omedelbara och långsiktiga utsläppsminskningar inom alla sektorer för att begränsa den globala uppvärmningen.

Kommunens negativa påverkan på klimatet är för stor, även inom områden där kommunen har rådighet som exempelvis inom planering/genomförande av byggande och transporter, energisystem och avfallshantering. Inte heller tas potentialen tillvara i tillräcklig omfattning inom till exempel inköp och upphandlingar.

Inom vissa områden finns särskilda utmaningar för att möta klimatförändringarna. Vad gäller exempelvis spillvattenledningar har kommunen en kapacitetsbrist inräknat Nyköpings fortsatta tillväxt. Klimatförändringar gör även att havsnivåerna stiger samtidigt som mängden dagvatten ökar. Samhället är inte tillräckligt klimatrobust vilket riskerar skador på infrastruktur och byggnader, det gäller såväl nuvarande som framtida.

Inte heller inom området fossilfri energianvändning görs tillräckligt där kommunens transporter, enligt klimatkartläggning av organisationen, står för den största andelen klimatpåverkande utsläpp.

I samband med stigande elpriser har organisationen sett över energiförbrukningen och genomfört effektiviserande åtgärder vilket genererat besparingar både vad gäller energiförbrukning så väl som ekonomiskt. Med anledning av det direkta och omfattande resultatet bör det energieffektiviserande arbetet fortlöpa kontinuerligt givet utvecklingen i samhället där elektrifiering bedöms vara en nyckel i omställningsarbetet.

Näringsliv, organisationer och medborgare behöver dessutom göra mer miljö- och klimatmässigt kloka val avseende konsumtion, avfallshantering, återbruk, energiförbrukning och transporter.

Fler i arbete och ökad självförsörjning

Arbetslösheten har börjat öka (augusti 2024), men i Nyköping syns inte samma ökning än så länge som i riket och länet. När det gäller långtidsarbetslösa (arbetslösa över ett år) minskar antalet fortfarande i Nyköping (augusti 2024). Näringslivsstrukturen i Nyköping, med mindre konjunktur känsliga företag, är en förklaring till att lågkonjunkturen än så länge har haft mindre påverkan på arbetslösheten i Nyköping än i många andra kommuner. En annan förklaring kan vara de insatser som kommunen har startat i syfte att få flera personer i egen försörjning till exempel genom kommunala arbetsmarknadsanställningar.

Minskande arbetslöshet i kommunen de senaste åren har också haft en positiv effekt på kostnaden för ekonomiskt bistånd. Kostnaden minskade mellan åren 2021-2023 med cirka sju procent trots kraftiga höjningar av riksnormen för ekonomiskt bistånd. Under 2024 har dock kostnaden börjat öka igen men antalet hushåll minskar fortfarande. Med en trolig kommande ökad arbetslöshet riskerar kostnaden för ekonomiskt bistånd att öka ytterligare. Detta trots kommunens arbetsmarknadsinsatser via till exempel Jobbtorget och utvecklad samverkan med Arbetsförmedlingen.

Tillväxt Nyköping är ett initiativ från Nyköpings kommun med syfte att stötta små och medelstora företag i att växa och genom det skapa nya arbetstillfällen i kommunen i samverkan med Arbetsförmedlingen. Målsättning är att skapa 1000 nya arbetstillfällen under fem år. De första åren har kantats av lågkonjunktur och osäkerhet i näringslivet. Trots det har teamet för Tillväxt Nyköping på flera sätt bidragit till att företag kunnat ta sig igenom hösten 2023 och den tuffa inledningen på 2024. Man har hittat utvecklingsmöjligheter genom affärsutveckling och matchning av arbetskraft. Av nästan 200 företag man träffat finns 56 aktiva kontrakt för affärsutveckling/rekrytering per juni 2024. Tillväxt Nyköping fortsätter under kommande år arbetet vilket delvis kan möta utmaningar till följd av konjunkturutvecklingen och befolkningsförändringarna.

Minskad segregation och utanförskap

Sverige har betydande integrationsproblem, vilket bland annat syns i arbetslösheten som är tre gånger högre bland utrikes födda än inrikes födda. Prognosen är att arbetslösheten kommer att fortsätta att öka något, med en topp i början av 2025.

Motsvarande utmaningar speglas också i Nyköpings kommun med stora socioekonomiska och sociodemografiska skillnader i befolkningen som följd. Det kommer till uttryck i ojämlikhet i hälsa, ökad ohälsa bland barn och skillnader i barn och ungas livsvillkor, social oro och bristande tillit.

Den demografiska samhällsutvecklingen ställer samtidigt krav på att färre ska göra mer i takt med att välfärdens kompetensbehov ökar. Det rimmar illa med nuvarande situation som präglas av såväl geografisk som socioekonomisk segregation samtidigt som alltför många står utanför arbetsmarknaden och samhällslivet.

För att möta den demografiska förändringen och för att alla i befolkningen ska ha möjlighet att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen, behöver fler komma i arbete och sysselsättning.

Nyköpings kommuns integrationsarbete ska stödja alla invånares lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Arbetet ska leda till att minska klyftorna i samhället och att skapa ett Nyköping som håller ihop med hög samhällsdelaktighet. För det krävs det att alla invånares kompetens, kreativitet och arbetskraft tas tillvara med fokus på förutsättningar till arbete genom utbildning och att lära sig det svenska språket.

Ansvaret för arbetet att göra alla invånare delaktiga i samhällslivet delas av kommunens samtliga verksamheter. Det speglas inte minst i omställningen inför en ny Socialtjänstlag, i förändringar i det brottsförebyggande arbetet och reformer inom ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad. Samverkan inom organisationen och mellan samhällssektorer behöver öka för att fler ska komma i arbete, behovet av insatser långsiktigt minska och utanförskap vändas till innanförskap.

Stärkt kunskapsfokus och studiero i skolan

Enligt statistik hämtat från Kolada är 85,6 procent av eleverna i årskurs 9 i Nyköpings kommun, behöriga att söka ett yrkesprogram på gymnasiet år 2023 vilket är i nivå med riket. De fristående verksamheterna är i nivå med riksnittet i förhållande till landets fristående skolor medan den kommunala skolan ligger under riksnittet. Enligt Kolada har 68,2 procent av eleverna i kommunen betyg i alla ämnen i årskurs 9. I den kommunala grundskolan uppnår 51,7 procent av eleverna betyg i alla ämnen och i de fristående skolorna uppnår 83,6 procent av eleverna betyg i alla ämnen.

Statistik visar dock på att eleverna i den kommunala grundskolan känner sig trygga, mer än i fristående skolor. Det finns utmaningar med att stärka kunskapsinhämtningen men sammantaget har en ökning av behörigheten till yrkesprogrammen på gymnasiet skett de senaste åren.

En faktor som påverkar skolresultaten är hög skolfrånvaro. Ett samverkansarbete mellan utbildningsorganisationen och social omsorg har påbörjats inom bland annat det förebyggande arbetet med att främja skolnärvaro och förbättrade förutsättningar för goda skolresultat i alla kommunens skolor.

Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning

Antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar fortsatt snabbare än antal invånare i yrkesför ålder. Konkurrensen om arbetskraften ökar och kommunens attraktivitet som arbetsgivare behöver stärkas. Att fortsatt bygga en tillitsbaserad kultur där våra chefer och medarbetare stärks, tas tillvara, trivs och presterar är en grundsten i vår styrmodell och i att lyckas med vårt gemensamma uppdrag.

Vi behöver vara mer systematiska i hur vi arbetar med kompetensförsörjning. Identifiera vad vi kan göra för att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt, bryta ner i konkreta aktiviteter, genomföra och följa upp. Kommungemensamt och på varje division utifrån divisionens utmaningar och förutsättningar.

Kommungemensamt behöver vi fortsatt prioritera arbetet med att skapa en god arbetsmiljö. Även stärka arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering. Vi har fortsatt allt för höga sjuktal på flera divisioner även om utvecklingen generellt långsamt går åt rätt håll. Vi behöver också titta på våra chefers förutsättningar och stärka våra chefer i att leda. Insatserna för att effektivisera arbetet och ta tillvara utvecklade arbetssätt och ny teknik, som till exempel digitala verktyg, är inte tillräcklig. Omvärlden förändras i snabb takt vilket ställer krav på vår förmåga att kompetensutvecklas och ställa om. Vi behöver också se hur vi kan rekrytera bredare och hur vi kan bidra till att fler av dem som inte kommer ut i arbete idag kan matchas mot våra kompetensbehov.

En effektivare organisation

Effektivitet är för oss förhållandet mellan resurser/ekonomi och vad vi får för pengarna i form av kvalitet och volym, för att på bästa möjliga sätt möta behoven hos de vi finns till för.

Utvecklingsinsatser, digitalisering och kvalitetsarbetet med ständiga utvärderingar, uppföljning och förbättringar är områden som har outnyttjade möjligheter. En effektivare organisation kan bidra till att möta kommunens utmaningar med ekonomin och välfärdens utmaningar.

Samhällets förväntningar på kommunens digitala service och tjänster är inte tillräckligt mött och kommunens tillgänglighet och bemötande kan förbättras. Det finns ytterligare verksamheter att inarbeta i kommunens arbetssätt inom Fokus Nöjd Kund och en gemensam kundservice.

Målområden

Kommunfullmäktiges mål är inordnade under målområden med utgångspunkt från att grundverksamheten ska vara i fokus, i enlighet med beslutad styrmodell för Nyköpings kommun. Målområdena är hållbara över tid och innebär inriktningar för nämnder och verksamheter. Under målområdena finns inriktningar och fokus på kort och lång sikt, samt kommunfullmäktiges mål och uppdrag som omsätts av nämnderna i överenskommelser mellan nämnd och division och i verksamhetsplaner för genomförande.

Nyköping har åtta målområden som:

- Tydliggör vad vi arbetar med och gör planering och redovisning mer lättbegripligt.
- Skapar en hållbar struktur över tid.
- Lyfter fram övergripande områden och uppmuntrar verksamhetsövergripande samarbete.

Figur 2: Nyköpings målområden.

Inom målområdena hållbar utveckling och effektiv organisation har kommunstyrelsen som saknämnd ett särskilt ansvar som sammanhållande. För att säkerställa att inriktningar, mål och uppdrag under dessa målområden genomsyrar kommunens verksamhet, ansvarar samtliga nämnder och verksamheter för att omhänderta och inarbeta detta i överenskommelser om verksamhet och verksamhetsplaner för genomförande.

För målområdena i övrigt utgår de från kommunens grundverksamheter, och även om dessa vid en första anblick kan tyckas i huvudsak omfatta en eller ett fåtal nämnder och verksamheter så krävs ofta ett brett och nämnds- och verksamhetsöverskridande samarbete för att nå önskade resultat.

Alla nämnder ska beakta alla målområden och för ingående mål, bedöma om och i så fall hur målen kan omsättas inom nämndens ansvarsområde. Samarbetet inom organisationen och med andra aktörer skall stärkas för att möta den inriktning som finns för respektive målområde.

Målområde Hållbar utveckling

Arbete för hållbar utveckling ska genomsyra kommunens styrning, ledning och verksamhet för att i samverkan leda till att målen enligt Agenda 2030 uppfylls. Målområde hållbar utveckling delas in i social-, ekologisk- och ekonomisk hållbarhet.

Social hållbarhet

I Nyköpings kommun skapar vi förutsättningar för att alla människor ska kunna leva ett gott och tryggt liv med god hälsa, utan orättfärdiga sociala, hälsomässiga eller ekonomiska skillnader. Genom verksamhetsövergripande samverkan främjar vi människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till vår gemensamma samhällsutveckling. Vi tar ansvar för kommande generationer med fokus på barn och ungas villkor idag för att säkerställa deras förutsättningar också i framtiden. Barn och unga får i högre grad tidiga och förebyggande insatser och det kommunövergripande arbetet med att främja hälsan i befolkningen, med särskilt fokus på barn och unga, är starkt

Därtill riktas arbetet till att skapa ett samhälle som är tryggt, säkert och inkluderande där invånarna känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen, har tillit till varandra och till samhällets institutioner. Med gemensamma insatser påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap. Vi utvecklar kommunens gemensamma förmåga att förebygga och förhindra brott och kriminalitet för ett tryggare Nyköping.

I fokus mandatperioden 2022-2026

- Nyköping ska vara en kommun präglad av trygghet och med en kvalitativ och stark välfärd där fler får chansen att försörja sig och leva på en egen lön.
- Minskad segregation och utanförskap.
- Möjlighet till ett rikt kultur- och fritidsliv i hela kommunen och för alla.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
Nyköpings kommun ska vara tryggt, jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för god hälsa och livskvalitet (KS, VON)	<ul style="list-style-type: none"> • Hälsan i befolkningen ska förbättras, och skillnader i ohälsa minska (KS) • Barn och ungas hälsa ska förbättras med fokus på ökade möjligheter till en rörelserik vardag (KS) • Situationen för socioekonomiskt utsatta barn ska förbättras med fokus på att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer (KS) • Andel i arbetsför ålder som är i sysselsättning ska öka, med särskilt 	<p><i>Kolada:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) • Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%) • Förvärvsarbetande eller studerande skyddsbehövande eller studerande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)

	<p>fokus på utrikesfödda (KS)</p> <ul style="list-style-type: none"> Nyköping ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i (KS, år 2025) Andel i befolkningen som känner sig trygg ska öka i jämförelse med föregående år (KS, år 2026-2027) <p>Inom äldreomsorgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Varje verksamhet har en plan för hur patienten och dennes anhöriga görs delaktiga i den enskildes vård (VON) Användningen av mobila och digitala lösningar ska öka och användas resurs-effektivt (VON) Målgrupp och syfte gällande egen-monitorering finns framtaget (VON) Kostnads kalkyl och nyttoanalys gällande eventuell implementering av intelligenta kameror, finns framtagna (VON) 	<ul style="list-style-type: none"> Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, närstående genom parrelation med offret i kommunen, antal /100 000 inv <p>Övrig statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 4-åringar med övervikt/obesitas, andel (%) <p>Inom äldreomsorgen:</p> <p>Övrig statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> Verksamheter som har en plan för patientens delaktighet, andel (%)
--	---	---

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Utveckla arbetet med våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck, könsrelaterat våld. (KS)	2025-2027	Minskad våldsutsatthet med målet att våldet inte alls ska ske. Fokus på det tidiga och förebyggande arbetet.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel 5. Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Ekologisk hållbarhet

Vi minskar vår klimatpåverkan och verkar för förnybara och hållbara energikällor och material. Vi värnar den biologiska mångfalden för att bevara och stärka de ekosystemtjänster vi är beroende av. Vatten av god kvalitet värderas som en begränsad resurs. Nyköpings kommun verkar för effektiv resursanvändning, cirkulär ekonomi samt hållbar konsumtion och produktion.

De områden där kommunen har störst rådighet och möjlighet att påverka effektivt hållbarhetsarbete, såväl internt som externt, prioriteras.

Kommunens inköp och upphandlingar präglas av kloka val, exempelvis hållbara livsmedel, transporter och energianvändning. Vi främjar hållbara lösningar där kommunorganisationen, näringslivet och medborgare gör kloka val. Vi verkar för ett hållbart nyttjande av naturresurser.

Genom förebyggande insatser har vi ett klimatrobest Nyköping som kan stå emot klimatförändringar med till exempel stigande havsnivåer, ökad risk för skyfall och torka.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköping ska gå före i klimatomställningen. Det miljöstrategiska arbetet ska stärkas och kommunens samverkan med näringsliv, föreningsliv och invånare för en snabbare klimatomställning ska utökas.

Den kommunala organisationen ska vara beredd att prova nya lösningar och gå före i den gröna omställningen och i samarbete med näringslivet på bästa sätt möjliggöra för företagare att ställa om och bidra till att stärka klimatnyttan i Nyköping. Den miljö- och klimatpolitik som majoriteten driver baseras på effektiva och mätbara åtgärder.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
<p>Nyköpings kommun ska ligga i framkant i den gröna omställningen för hållbar utveckling. Genom att öka takten i klimatomställningen ska Nyköpings kommun vara klimatneutralt 2030 (KS, MSN)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Energiförbrukningen i organisationens byggnader ska minska. Kommunalt avfall ska minska och materialåtervinning ska öka. Andel kommunala fordon med fossilfria bränslen ska öka till minst 85% (2025), 95% (2026, 2027) Antal företag och organisationer i samverkan inom ram för klimatarbete ska öka 	<p><i>Kolada:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning inkl biologisk behandling, andel (%) Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen <p><i>Övrig statistik:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Elförbrukning i egenägda byggnader, exkl. värmepump per m² (kWh/ m²)

		<ul style="list-style-type: none"> • Förbrukning förnybara drivmedel i kommunorganisationen, andel (%) • Företag och organisationer i samverkan inom ram för klimatarbete, antal
--	--	--

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Ekonomisk hållbarhet

Samhällsutvecklingen med ekonomiska mått växer inte på bekostnad av det sociala- eller ekologiska kapitalet. Ekonomi och tillväxt är en motor för att nå mål för hållbar utveckling - lokalt, regionalt, nationellt och globalt.

Det innebär att vi ställer om för en hållbar ekonomi i balans och hållbar tillväxt. Vi skapar förutsättningar för ett livskraftigt och hållbart näringsliv och besöksnäring där kommunen bidrar till en god kompetensförsörjning. Vi möjliggör arbetsmarknadsanställningar och samverkar med näringslivet för att hitta platser för anställningar med stöd och praktik. Vi har verksamhetsmark för om- och nyetableringar för att främja tillväxt i Nyköping.

I kommunens verksamheter strävar vi efter hållbara inköp och upphandlingar som främjar miljömässiga och sociala resultat för hållbar utveckling.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Ett växande hållbart Nyköping där alla delar av kommunen tas tillvara och får växa med sin potential. Vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande. Varje generation ska själv bära kostnaderna för den service som denne konsumerar och resultatet över tid ska vara positivt. Omfattningen av eskaleringar gällande medel utanför ordinarie budget för grunduppdraget ska minska.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
<p>Nyköpings ekonomiska drivkraft är att växa hållbart genom att göra kloka affärsmässiga val och hållbara offentliga affärer för en stark välfärd och en grön samhällsutveckling (KS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utöka markportföljen i strategiskt viktiga områden • Andelen upphandlingar med hållbarhetskrav ska ligga i spannet 25-50% av totalen • Leverantörstroheten ska öka till 95% och avtalstroheten ska öka • Besöksnäringens omsättning ökar jämfört med föregående år • Kommunens totala genomförda upphandlingar ska generera ett NUI (Nöjd Upphandlingsindex) på nivå hög (+70) • Upphandlingar med hållbarhetskrav ska ligga i spannet 25-50% av totalen, andel • Leverantörstroheten ska öka till 95% och avtalstroheten ska öka. 	<p><i>Kolada:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Upphandling - Index • Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index • Kassalikviditet kommunen, (%) • Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%) • Befolkningsförändring i antal invånare under senaste femårsperioden, andel (%) • Befolkning, inom tätort, i kollektivtrafikhärläge, andel (%) • Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafikhärläge, andel (%) • Elbilsladdpunkter: snabbaddare, antal • Fossiloberoende personbilar i kommunorganisationen, andel (%) • Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) <p><i>Övrig statistik:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomförda inköp mot avtalade leverantörer, andel (%) • Upphandlingar med hållbarhetskrav, andel (%)

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Utveckla och inför en förbättrad upphandlings- och inköpsprocess	2025	<p>I uppdraget ska ingå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av processen för upphandling och inköp, för att: <ul style="list-style-type: none"> ○ förebygga och motverka förekomsten av välfärdsbrottslighet ○ utifrån hållbarhetsanalyser implementera hållbarhetskrav, sociala och ekologiska ○ säkerställa samverkan med näringslivet ○ kvalitetssäkra affärsmässigheten i kommunens val • Utveckla ett arbetssätt för att ta fram, planera och resurssätta årsplaner för upphandling och inköp, samt löpande proaktivt kommunicera kommande behov till marknaden. • Utveckla ett arbetssätt för uppföljning/ kontroll avseende utförda upphandling och inköp, samt resultaten av dessa. • Stärkt e-handel med syfte att förbättra avtalstroheten

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måloppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Effektiv organisation

För att skapa bästa möjliga medborgarnytta, rätt kvalitet och god hushållning med resurser utifrån politiskt fattade beslut är en effektiv organisation en förutsättning. En organisation som fokuserar på nytta och kvalitet i allt som görs med dem vi finns till för i fokus.

Det är en organisation som är lärande där allas kompetens tas till vara och utvecklas i ett ständigt gemensamt förbättringsarbete och införande av arbetssätt som underlättar utförande av grunduppdragen. Det är en attraktiv arbetsgivare där var och en kan, får och vill bidra, utvecklas och trivas.

Vi har ett metodiskt sätt att utveckla och implementera kompetensförsörjning i organisationen

Takten på den digitala transformationen ökar, med särskilt fokus på välfärdsteknik, utbildning och smart stad.

I fokus mandatperioden 2022-2026

- Styrmodell ska fortsätta utvecklas med stärkt resultatansvar och ökade krav på effektiviseringar i verksamheten.
- Ekonomisk ordning och reda ska råda i kommunens ekonomi.
- Kärnverksamheten ska prioriteras.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
<p>Tydlig politisk styrning leder till effektiv och kvalitativ verksamhet i vilken chefer och medarbetare har bra arbetsvillkor, och möter de vi finns till för med hög kompetens (KS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga effektivitetsindex inom Utbildning och Social omsorg ska vara bättre än föregående år (Kolada) • Sjukfrånvaron ska vara lägre än: <ul style="list-style-type: none"> ○ 7% år 2025 ○ 6% år 2026 ○ 5% år 2027 • Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska vara högre än föregående år • Attraktiv arbetsgivar-index ska som lägst uppnå branschmedian" 	<p><i>Från Kolada:</i></p> <p>Utbildning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektivitetsindex förskola • Effektivitetsindex grundskola • Effektivitetsindex gymnasieskola <p>Social omsorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet • Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd • Effektivitetsindex äldreomsorg • Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex <p><i>Övrig statistik:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sjukfrånvaro totalt bland anställda kommun, % • Attraktiv arbetsgivar-index

<p>Långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda genom att all verksamhet bedrivs ändamålsenligt och effektivt (KS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Resultatet exklusive exploateringsresultatet i förhållande till skatter och generella statsbidrag ska vara minst 2,7 % • Självfinansieringsgraden av investeringar för skattekollektivet ska vara minst 86% • Nettokostnadsutveckling ska understiga nettointäktsutveckling 	<p><i>Övrig statistik:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunens totala resultat före exploateringsresultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag • Självfinansieringsgraden av investeringar för skattekollektivet • Nettokostnadsutvecklingen för kommunen
---	---	---

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
<p>Stärkt arbete mot välfärdsbrottslighet (KS)</p>	<p>2025</p>	<p>Skärpa arbetet relaterat till risken för jäv, mutor, korruption och välfärdsbrottslighet inom såväl tjänste- som politisk organisation. Vid behov föreslå revidering av styrdokument samt utveckling av planer och uppföljningsarbete.</p>

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett ansvar att följa upp måluppfyllelsen med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Kultur och fritid

Ett rikt, tillgängligt och varierat kultur- och fritidsliv ger människor upplevelser, kunskaper och sammanhang som bidrar till livskvalitet, såväl hälsofrämjande som socialt. Ett kultur- och fritidsliv som stärker möjligheterna för människor att bli delaktiga och aktiva i civilsamhället. Ett levande och aktuellt kulturarv som bevaras, tillgängliggörs och utvecklas. Konst och kultur ges en plats i det offentliga rummet för att skapa en attraktiv livsmiljö som ger en känsla av sammanhang och trygghet. Ett Nyköping som tillhandahåller hög tillgänglighet genom attraktiva lokalers och fritidsområdets fysiska beskaffenhet samt med god tillgång till information och ett gott bemötande.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro. Här blir du inspirerad, uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
<p>Möjlighet till ett rikare kultur- och fritidsliv i hela kommunen och för alla (KFN, VON)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre poäng i mätningen Sveriges Friluftskommun -Naturvårdsverket, Sveriges Fritids- och Kulturchefsörening och Svenskt Friluftsliv jämfört med föregående år. (KFN) • Ökat antal deltagartillfällen jämfört med föregående år i idrottsföreningar 7-20 år (KFN) • Ökad/bibehållen Nöjdhet Kulturprogram (egen kundundersökning) jämfört med föregående år (KFN) <p>Inom äldreomsorgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boende på äldre- och demensboenden har en nöjdhet vad gäller aktiviteter och utvistelser minst i paritet med riket (VON) • Volontärverksamheten växer sig starkare för varje år, så att det kommer allt fler till del (VON) 	<p><i>Övrig statistik:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sveriges Friluftskommun, poäng • Deltagartillfällen idrottsföreningar, antal • Nöjdhet kulturprogram <p><i>Kolada:</i> Inom äldre- och demensboende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%)

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Kultur- och fritidsnämndens (KFN) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Näringsliv och arbete

Nyköping präglas av en stark framtidstro och ett företagsvänligt klimat. Grunden för Nyköpings näringslivstillväxt är att det befintliga näringslivet har goda förutsättningar och är stolta ambassadörer. Nyköping arbetar proaktivt för att attrahera nya företag och investerare som vill satsa långsiktigt i kommunen vilket kompletterar befintligt utbud och stärker kommunens profil. Ett starkt lokalt näringsliv skapar förutsättning för en levande kommun dygnet runt och året om med en stadskärna och landsbygd som är full av liv.

Att Nyköpings kommuns invånare har arbete och egen försörjning och att företagen har arbetskraft är en grundförutsättning för en hållbar social- och ekonomisk utveckling. En nära samverkan mellan offentliga aktörer, näringslivet och den idéburna sektorn är en förutsättning för att både personer med behov av stöd och utveckling ska finna en plats på arbetsmarknaden och att företagen ska få sina behov av arbetskraft tillgodosedda.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Förbättrat företagsklimat för fler växande företag och fler arbetstillfällen. Fler i arbete och färre i behov av bidrag. Fler ska få chansen att försörja sig och leva på en egen lön.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
<p>Företagsklimatet ska stärkas genom att företag i kommunen har en god upplevelse av kontakten med kommunen (KS)</p>	<p>Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt):</p> <ul style="list-style-type: none"> Totalindex ska öka till minst 85 år 2026 och kvarstå där 2027 Minst index 70 på varje delområde Svenskt näringslivs index är 4 	<p><i>Kolada:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> NKI Insikt totalindex NKI Insikt index, delområden: bemötande, brandskydd, bygglov, effektivitet, information, kompetens, livsmedelskontroll, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, rättssäkerhet, serverings-tillstånd, tillgänglighet, upphandling <p><i>Övrig statistik:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Svenskt näringslivs index

Näringslivstillväxt ska skapas för ett självförsörjande och hållbart Näringsliv (KS)	Öka antalet sysselsatta i det privata näringslivet i Nyköpings kommun. Nettot ska öka med 100 jobb per år	Övrig statistik: <ul style="list-style-type: none"> • Sysselsatta i privata näringslivet Nyköping, antal
Alla som kan jobba ska jobba. Fler kommer i egen försörjning och behovet av ekonomiskt bistånd minskar genom fokus på utbildning, språk och arbete. (KAN, SN)	Jämfört med tidigare år ska: <ul style="list-style-type: none"> • Fler komma i arbete med ökad självförsörjning som resultat • Utbildningsnivån hos kommunens invånare höjas • Långtidsarbetslösheten i kommunen minska 	Kolada: <ul style="list-style-type: none"> • Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef. • Invånare, 25-64 år, med låg utbildningsnivå, andel (%) • Långtidsarbetslöshet 16-24 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef. • Långtidsarbetslöshet 25-65 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden (KAN), Socialnämnden (SN) och Kommunstyrelsens (KS) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Social omsorg

De sociala insatserna samt den omsorg och hälso- och sjukvård som kommunen erbjuder främjar medborgarnas trygghet, jämlikhet och aktiva deltagande i samhällets gemenskap. Handläggning och verksamhet bedrivs rättssäkert och effektivt med individen i fokus samt i god samverkan med dem liksom andra myndigheter, ideella krafter och anhöriga. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet. Arbetsätt utvecklas bland annat genom digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra medborgare.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköping ska vara en kommun präglad av trygghet och med en kvalitativ och stark välfärd. Möta ökade krav på områden som "Nära vård", hälsofrämjande och förebyggande vård.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
Omsorgen och vården har ett hälso- och funktionsbevarande förhållningssätt och har kundens behov och omställningen till Nära vård i fokus (VON)	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad grad av aktuella beslut. • Allt fler genomförandeplaner ska spegla brukarens behov. • Ökad grad av självbestämmande för brukaren kring insatsernas utförande. • Ökad grad av digitalisering. 	<p>Övrig statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslut som är aktuella och följer riktlinjerna, andel
Genom att medborgare med behov av hjälp och stöd av socialtjänsten ges det i tid, och att vård i möjligaste mån sker i det egna hemmet, stärks individens möjlighet till självständighet (SN)	<p>2025-2026:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förebyggande insatser ska nå fler av kommunens medborgare med behov av stöd • Behovsbedömda öppenvårdsinsatser ska öka med syfte att placeringar utanför egna hemmet ska minska. <p>2027:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förebyggande insatser ska nå fler av kommunens medborgare med behov av stöd • Placeringar utanför det egna hemmet ska minska 	<p>Övrig statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Placeringsinsatser av det totala antalet biståndsbedömda insatser för barn och unga, andel

<p>För att de medborgare som har rätt till god man och förvaltare ska få det så ska antalet gode män och förvaltare öka (NOÖN)</p>	<ul style="list-style-type: none"> För varje år ska antalet gode män och förvaltare öka i förhållande till antalet personer som är i behov av god man och förvaltare. 	<p>Övrig statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gode män och förvaltare antal i förhållande till antal behövande personer (%)
---	--	---

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
<p>Skapa förutsättningar för, samt bidra i omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst (KS)</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Implementera ny socialtjänstlag. Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånare tidigt, innan problemen växt sig stora. Vården, skolan, kultur- och fritidsverksamheter, samhällsbyggandsförvaltningar och civilsamhälle har viktiga roller i det förebyggande arbetet.</p> <p>För att få till en lyckad omställning behövs ett nämndöverskridande arbete. Berörda nämnder är SN, BUN, KFN, VON, KAN, MSN. KS är sammanhållande.</p>

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Vård- och omsorgsnämnden (VON), Socialnämnden (SN) och Nyköpings och Oxelösunds överförmyndarnämnd (NOÖN) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Stads- och landsbygdsutveckling

Hela Nyköpings kommun har förutsättningar att växa hållbart. Utveckling av nya, attraktiva, funktionella och hållbara boendemiljöer kännetecknas av blandad bebyggelse av hög kvalitet med olika upplåtelseformer och mötesplatser för alla med en bra tillgång till parker, grönområden och natur. Gång-, cykel- och kollektivtrafik är ett enkelt och lockande val i Nyköpings livsmiljö. Medborgarna är nöjda med sin boendemiljö och har möjlighet att påverka både utveckling och skötsel av kommunens allmänna platser. Nyköping tillvaratar potentialen i stadskärnan som är en attraktiv, levande och trygg mötesplats med människan i fokus.

För att kunna växa balanserat över hela kommunen behöver förutsättningar såsom detaljplanerad mark för bostäder, verksamheter och samhällsfastigheter planeras och tillgängliggöras. Servicebehovet och näringslivets behov av expansion och omflyttning möjliggörs genom strategisk planering och aktiva markförvärv. VA-området är dimensionerat för en kommun i tillväxt.

Planläggning i kommunen görs utifrån beräknad efterfrågan och marknad. Förtätning, omvandling och utveckling av redan bebyggd mark är grundläggande principer för tätorters hållbara tillväxt. Det ger bra nyttjad infrastruktur och underlag för förbättrad kommersiell och kommunal service samt kollektivtrafikförsörjning och förutsättningar för socialt utsatta områden att utvecklas. Bygandet av Ostlänken påverkar Nyköpings tillväxt och bidrar till att göra kommunen till en mer integrerad del av Stockholm Mälardalen.

Stad och landsbygd kompletterar varandra och bidrar till att Nyköping är en attraktiv kommun. Utifrån kommunens landsbygdsstrategi och serviceplan utvecklas landsbygden och för en kommun i tillväxt behöver balans finnas mellan utvecklingen av stadskärnan och kringliggande delar av kommunen.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Ett växande fortsatt hållbart Nyköping där alla delar av kommunen tas tillvara och får växa med sin potential.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
Nyköpings stadskärna ska vara attraktiv, levande och trygg (KS, MSN)	För varje år ska Nyköpings stadskärna attrahera fler besökare, och näringslivet ska ha en positiv utveckling	Övrig statistik: Indexerad omsättningsutveckling, stadskärnan
Nyköpings landsbygd ska vara attraktiv, levande och trygg (KS, MSN)	För varje år ska flyttnettot i översiktsplanens utpekade noder öka	Övrig statistik: Flyttnetto i översiktsplanen

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
En utvecklad stadskärna (KS)	2025	Utred och tillvarata den potential Nyköpings stadskärna har som attraktionskraft och levande mötesplats med människan i fokus och stärk betydelsen av centrum som mötesplats i kommunens tätorter. Ta fram en stadsutvecklingsplan för centrum i syfte att möjliggöra fler etableringar, utveckla stråken och göra stadskärnan mer attraktiv och levande.

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) och Kommunstyrelsens (KS) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Trygghet och säkerhet

Nyköping är och upplevs vara en trygg kommun med god förmåga att förebygga och hantera de risker som finns. Utsattheten minskar och tryggheten ökar. Kommunens arbete tillsammans med alla andra aktörer bygger på inkludering och skapar förutsättningar för fler att bidra till vår gemensamma trygghet. Vi har ett samhälle som är tryggt, säkert och inkluderande där invånarna känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen, har tillit till varandra och till samhällets institutioner.

Stärkta samarbeten med olika aktörer i samhället leder till ett tryggare Nyköping. Samverkan stärks inom ramen för bland annat Brottsförebyggande rådet och genom interna samarbeten där vi utvecklar kommunens gemensamma förmåga att förebygga och förhindra brott och kriminalitet för ett tryggare Nyköping.

Genom ett stärkt civilt försvar bidrar kommunen i arbetet för att uppfylla samhällets behov av stärkt totalförsvar och vår egen förmåga till uthållighet höjs genom bättre krishanteringsförmåga och kontinuitetsplaner inom alla verksamheter.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
Tryggheten för de som bor, arbetar och vistas i kommunen ska vara god och utsattheten för oönskade händelser ska vara låg (KS)	<ul style="list-style-type: none"> Konkret känsla av otrygghet lägre än 1,16 enligt Polisens trygghetsundersökning (hela Nyköping), för varje år bättre än föregående år Sammanvägt värde (A1-A4) i Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet, för varje år bättre än föregående år 	<p>Övrig statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> Upplevd trygghet, Polisen Sammanvägt värde A1-A4 (skador, bränder, brott), kommunplacering Öppna jämförelser, Trygghet och säkerhet

Särskilda uppdrag	År	Beskrivning
Utveckla en stärkt beredskap i kommunen för kris och krig (KS)	2025-2026	Erfarenheter av inträffade kriser och en ökad osäkerhet i omvärlden samt möjliga effekter av klimatförändringar talar för att kommunen behöver vara mer beredd för kris och krig. Arbeten som redan pågår inom informationssäkerhet, kontinuitetshantering, krisorganisation, förberedande arbete med krigsplacering och civil beredskap behöver utvecklas och stärkas. Ansvar behöver tydliggöras och förebyggande arbete stärkas och utvecklas som en del av kommunens uppdrag. För

		kommunens verksamheter och för kommuninnevånarnas trygghet.
--	--	---

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

För detta målområde har Kommunstyrelsens (KS) ett särskilt sammanhållande ansvar. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Målområde Utbildning

Nyköping har Sveriges bästa skola 2030. Målbilden delas med alla elever, föräldrar, lärare och andra som är engagerade inom området utbildning. Nyköping är en plats där alla får möjlighet att utveckla sina talanger, intressen och drömmar. Nyköping är en plats där lärandet är roligt, meningsfullt och utmanande. Nyköping är en plats där alla känner sig trygga, respekterade och delaktiga.

Vi arbetar tillsammans och tar ansvar för vår gemensamma skola vilket gör att alla elever: når kunskapskraven och har goda förutsättningar för fortsatt studier och arbete, får en likvärdig utbildning av hög kvalitet oavsett bakgrund, förutsättningar och behov, får ett stöd anpassat efter individuella behov och förutsättningar, möter engagerade och kompetenta lärare som har goda arbetsvillkor och möjlighet till fortbildning, har tillgång till moderna och välutrustade lärmiljöer som främjar kreativitet, samarbete och digital kompetens, är en del av ett demokratiskt och hållbart samhälle där de lär sig om sina rättigheter och skyldigheter samt omvärlden.

I fokus mandatperioden 2022-2026

Starkt kunskapsfokus och studiero i skolan. Nyköpings skolor ska utvecklas med stärkt kunskapsfokus och utökad valfrihet. En likvärdig skola förutsätter mer lika förutsättningar för aktörer.

Kommunfullmäktiges mål	Önskat resultat 2025-2027	Nyckeltal/indikator
Nyköping ska ha Sveriges bästa skola 2030 (BUN)	<p>En tydlig positiv trend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsresultaten ska förbättras. • Andelen elever som trivs i skolan ska öka. • Andelen personal som trivs på sin arbetsplats ska öka. • Effektiv organisation och budget i balans 	<p><i>Kolada</i> Övergripande nyckeltal/indikatorer -för alla elever:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) <p>-för kommunala skolor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektivitetsindex förskola • Effektivitetsindex grundskola • Effektivitetsindex Gymnasieskola

Ansvar

Kommunfullmäktiges mål och viljeriktning inom målområdet är kommunövergripande. För samtliga nämnder gäller att det är nämndens ansvar att tillse att kommunfullmäktiges mål i de fall det är relevant omsätts i nämndens styrning av verksamheterna. Nämnden har också ett särskilt ansvar att följa upp måluppfyllelse med hjälp av adekvata nyckeltal. Detta ska göras på ett tillitsbaserat sätt tillsammans med berörda verksamheter.

Inom detta målområde har Barn- och ungdomsnämnden (BUN) och Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden (KAN) mål eller uppdrag. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets

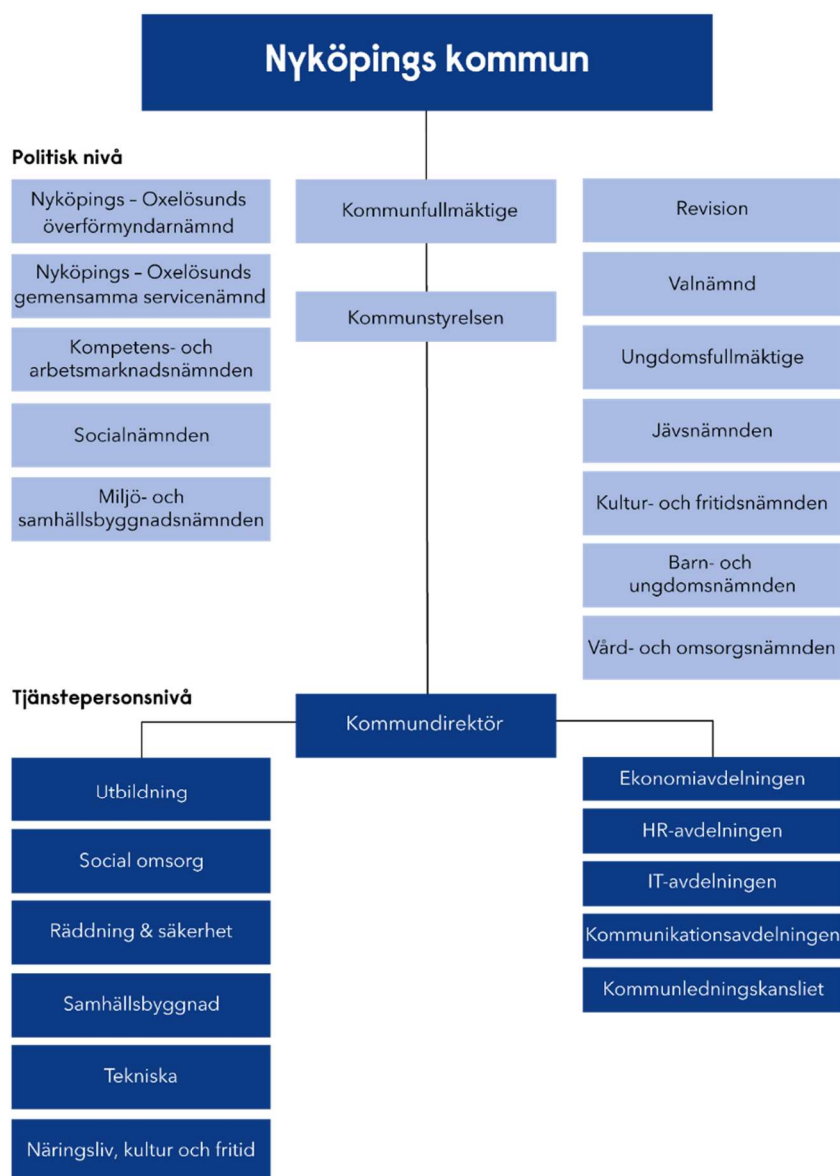
inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. I övrigt se beskrivning av nämnder och utskott samt planering och uppföljning under kapitel Så här styrs Nyköpings kommun nedan.

Så här styrs Nyköpings kommun

Nyköpings kommun är en politiskt styrd organisation där de förtroendevalda företrädar medborgarna och ansvarar för kommunens service och tjänster i syfte att skapa bästa möjliga livskvalitet för de som bor, verkar och vistas i Nyköping. Styrning och ledning ska stärka den demokratiska processen och utveckla en effektiv drift av verksamheter. I styrning och ledning svarar kommunen upp mot lagstiftning, nationella mål, politiska beslut och medborgarnas förväntningar på kommunens verksamheter.

Organisation

Schematisk bild över Nyköpings kommuns organisation.

Figur 3: Organisationsbild

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunkoncernens högsta beslutande organ med 61 ledamöter och 33 ersättare och utses vid allmänna val vart fjärde år.

Kommunfullmäktige ger genom kommunfullmäktiges budget förutsättningar, mål, uppdrag och ekonomiska ramar, för nämnderna och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige tillsätter bland annat kommunstyrelse och nämnder samt styrelser i de kommunala bolagen och beslutar om vilka uppdrag som nämnder och styrelser ska ha.

Kommunfullmäktige beslutar även om mål och riktlinjer för verksamheten samt om budget, skatt och andra principiellt viktiga områden.

Kommunfullmäktige styrs och regleras av fullmäktiges arbetsordning.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen ett särskilt uppdrag från Kommunfullmäktige att leda, samordna och utöva uppsikt över kommunens nämnder, dess verksamheter och bolag. Kommunstyrelsen bereder de ärenden som beslutas av Kommunfullmäktige, där delårsrapport och årsredovisning ingår och är en återrapportering till kommunfullmäktige av kommunfullmäktiges budget.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att ansvara för personal, lokaler, utrustning och investeringar. Kommunstyrelsen är också ansvarig för övergripande arbetsgivarfrågor och kommunens förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande.

I tillägg till ovan agerar kommunstyrelsen som sakkämnd, med ett särskilt sammanhållande ansvar över hållbar utveckling och effektiv organisation. Se föregående kapitel.

Nämnder och utskott

Nämndernas ansvarsområden framgår av de reglementen som kommunfullmäktige beslutat om. Nämnderna har ansvar för att inom sina respektive uppdrag styra och följa upp för att säkerställa en effektiv verksamhet med god kvalitet inom ramen för reglementen och lagstiftning.

Nämnderna omhändertar styrning från kommunfullmäktiges budget i form av inriktningar, mål och uppdrag samt ekonomiska ramar. Av föregående kapitel framgår för målområdena vilken/vilka nämnder som har mål eller uppdrag inom respektive målområde. Samverkan mellan nämnder och verksamheter kan som nämnts ovan behövas för effektivt genomförande i enlighet med målområdets inriktning. Det gäller också eventuella övriga nämnder och verksamheter som bidrar inom målområdet. Samverkan kan behövas i planering, genomförande, uppföljning och rapportering. I kapitel nedan återfinns KF beslutade ekonomiska ramar per nämnd. Nämnderna formulerar också egna mål och uppdrag samt anger ramar för verksamhet som genomförs av kommunala och privata utförare.

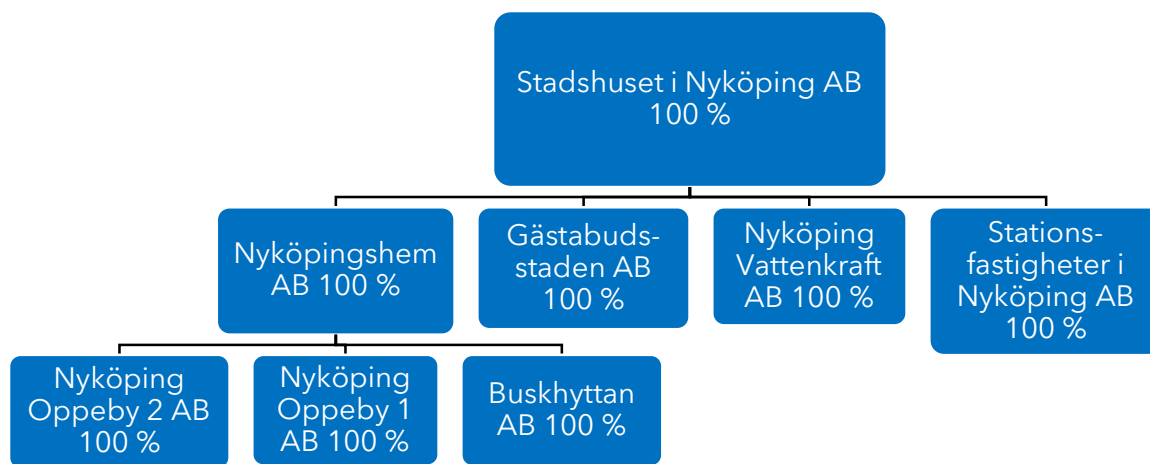
Nämnderna upprättar i samverkan med de kommunala verksamheterna överenskommelser där såväl styrning från kommunfullmäktiges budget som egna mål, uppdrag och ramar ingår. Samverkan behövs med andra nämnder i framtagande av överenskommelserna för att förenkla för verksamheternas genomförande.

Mål utgår från VAD som ska utföras/uppnås. HUR detta omsätts i praktiken hanteras av verksamheterna, oavsett om det är i kommunal eller privat verksamhet

Ett utskott bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden. Sammansättningen ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Dessa ska väljas bland nämndens egna ledamöter och ersättare.

Bolagsstyrelser

Bolagen i kommunkoncernen styrs ytterst av den av Kommunfullmäktige beslutade företagspolicyn och ägardirektiv (se mer om de kommunala bolagen i kapitel 6 Koncernstyrning).

Tjänsteorganisation

Tjänsteorganisationen är indelad i divisioner (motsvarande förvaltningar) som leds av divisionschefer med ansvar för ekonomi, verksamhet, organisation och utförande enheter.

Kommundirektören har det yttersta ansvaret för att leda tjänsteorganisationen och svarar under Kommunstyrelsen.

Ledningen samordnas av Kommunledningsgruppen, (KLG), bestående av högre chefer med kommundirektören som ordförande.

Nyköpings styrmodell

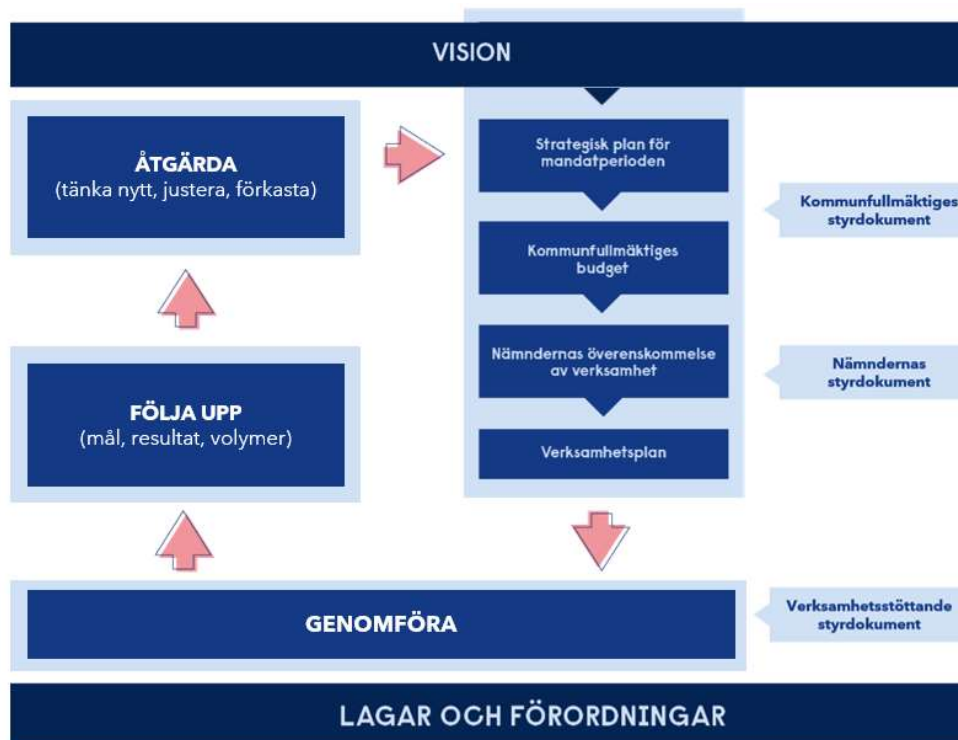
För att förbättra förutsättningarna för genomförande av politiska beslut har kommunfullmäktige fattat beslut om en styrmodell (KK19/177). Denna ligger till grund för verksamhetsstyrningen i kommunen och utvecklas över tid.

Nyköpings modell för styrning och ledning skapar förutsättningar för vår strävan att ständigt utvecklas, skapa nytt, visa tillit, säkerställa att vi gör rätt saker och att skapa förutsättningar för ett starkt förtroende för Nyköpings kommun.

Figur 4: En övergripande bild av styrmodellens olika delar.

I centrum för styrmodellen finns en styrkedja som skapar förutsättningar för effektiv planering, genomförande, uppföljning och att åtgärder genomförs.

Figur 5: Styrkedjan

Planerings- och uppföljningsprocessen

Planerings- och uppföljningsprocessen utgår från Nyköpings styrmodell. Processen innehåller verksamhetsstyrning och ekonomistyrning med planering och uppföljning av mål, uppdrag och nyckeltal samt ekonomiska ramar enligt kommunfullmäktige budget och överenskommelser.

Planeringsprocessen inleds på våren med en gemensam budget-kickoff där kommunalråd, nämnder och verksamheter tillsammans analyserar tidigare års resultat, erfarenheter, omvärldsbevakning, trender och önskemål om kommunens utveckling. Analys av volymutveckling och verksamhetsbehov görs på en övergripande nivå.

Resultatet från den gemensamma budget-kickoffen utgör sedan grund för fortsatt planeringsarbete. Nämnder och verksamheter bidrar med inspel kring ekonomiska förutsättningar, inriktningar, mål och uppdrag under förberedande arbete och politikerna tar sedan ställning kring prioriteringar och ekonomiska ramar i politiska budgetdialoger. Årets planeringsprocess avslutas med framtagning och beslut av kommunfullmäktiges budget samt av framtagning och beslut av nämndernas överenskommelser med verksamheterna för det kommande året.

I praktiken i stödverktyget för verksamhetsplan och ekonomi (Hypergene), delas under hösten från kommunfullmäktigenivån styrningar från KF budget till nämnd. Nämnd kompletterar med egna mål och uppdrag med syfte att avspegla överenskommelse med verksamhet och delar till verksamheterna för detaljering och genomförande. Nyckeltal används som indikatorer på måloppfyllelse i Hypergene utifrån KF budget och överenskommelser. Varje nämnd och division detaljplanerar i Hypergene de ekonomiska ramarna i en driftsbudget och i förekommande fall investeringsbudget.

I uppföljningsprocessen för delårs- och helårsuppföljning följer kommunstyrelsen upp kommunfullmäktiges budget samlat vad gäller ekonomi och verksamhet för nämnd och division. Det bereds genom att nämnder, divisioner och centrala ekonomifunktionen som sammanhållande, i Hypergene analyserar och kommenterar ekonomiskt utfall, mål och uppdrag i jämförelse med plan, budget och prognos. Kommunens lagstadgade uppföljning och rapportering sammanställs sedan av centrala ekonomifunktionen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i form av en delårsrapport för perioden januari-augusti och en årsredovisning för perioden januari-december.

En förenklad våruppföljning av mål och uppdrag genomförs också för perioden januari-april och läggs fram som informationsärende för KS samlat med ekonomiuppföljningen.

Ekonomi

Budgetramar

Mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Barn och ungdomsnämnden	-1 559,8	-1 628,0	-1 644,4	-1 704,9	-1 753,3
Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden	-99,0	-107,4	-109,6	-113,6	-116,9
Kultur- och fritidsnämnden	-131,3	-138,8	-145,1	-150,4	-154,7
Vård- och omsorgsnämnden	-1 240,5	-1 301,3	-1 371,5	-1 422,0	-1 462,4
Social nämnden	-282,7	-291,4	-300,1	-311,1	-320,0
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden – skatt	-138,2	-144,6	-151,9	-157,5	-162,0
Överförmyndarnämnden	-6,0	-7,8	-7,8	-8,1	-8,3
Kommunstyrelsen	-500,0	-571,4	-612,5	-635,1	-653,2
Kommunfullmäktige	-7,0	-6,9	-6,9	-7,2	-7,4
Övriga nämnder ²	-2,2	-4,4	-2,6	-4,5	-2,8
Summa nämnder	-3 966,8	-4 202,0	-4 352,4	-4 514,5	-4 640,9
Samhällsbyggnad ³	-13,2	80,0	29,0	101,4	87,4
Övriga divisioner	-77,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa divisioner	-90,9	80,0	29,0	101,4	87,4
Skatteintäkter	3 064,6	3 140,5	3 263,0	3 398,0	3 552,7
Generella statsbidrag	1 136,5	1 183,2	1 251,9	1 286,0	1 289,4
Finansnetto	-14,0	-102,6	-76,9	-74,0	-97,8
Övrigt finansien	6,0	67,4	36,3	54,4	51,5
Summa finansiering	4 193,1	4 288,5	4 474,3	4 664,4	4 795,8
Redovisat resultat	135,5	166,5	150,9	251,3	242,3

² Kolumn Budget 2024 för övriga nämnder avser Revisionsnämnd 2,2 mnkr, Jävsnämnd 0,1 mnkr, Servicenämnd 0,1 mnkr samt Valnämnd 0,2 mnkr

³ Samhällsbyggnads resultatkrav i budget motsvarar exploateringsverksamhetens resultat

Finansiell analys

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader, mnkr ¹	-4 032	-4 276	-4 316	-4 460	-4 589
Nettokostnadsutveckling ¹	7,8%	6,1%	0,9%	3,3%	2,9%
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	4 203	4 320	4 515	4 684	4 842
Utveckling av skatter och bidrag	5,6%	2,8%	4,5%	3,7%	3,4%
Redovisat resultat, mnkr	135	-51	151	251	242
Redovisat resultat exklusive exploateringsresultat, mnkr	152	-52	122	150	155
Resultat ¹ /skatteintäkter och generella statsbidrag	3,6%	-1,2%	2,7%	3,2%	3,2%
Soliditet enligt balansräkning	29,5%	27,7%	27,1%	28,6%	29,9%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	14,7%	13,0%	14,3%	17,3%	19,7%
Nettoinvesteringsram, mnkr	523	535	744	691	739
Självfinansieringsgrad alla investeringar	65,7%	30,9%	50,4%	70,4%	66,0%
Självfinansieringsgrad skattekollektivet och inv inom expl	68,1%	32,8%	86,0%	86,0%	86,0%
Nettoinvesteringar/invånare, kr	8 979	9 121	12 608	11 665	12 432
Nettoinvesteringar/Skatter och bidrag	12,4%	12,4%	16,5%	14,8%	15,3%
Nettoskuld ² kommunen, kr/invånare	86 616	92 580	100 949	103 143	105 864
Befolkningsökning, antal	179	423	407	220	229
Befolkningsökning	0,3%	0,7%	0,7%	0,4%	0,4%

¹Exklusive exploateringsresultat

²Nettoskuld = avsättningar, skulder, pensionsförpliktelser minskad med 85 % av kortfrplaceringar.

Sammanfattning

Nyköpings kommun budgeterar ett resultat för 2025 på +151 mnkr. Bortser man från resultatet för exploateringsverksamheten, blir resultatet +122 mnkr, vilket motsvarar 2,7 procent av skatter och generella statsbidrag. Utvecklingen av skatter och bidrag budgeteras till 4,5 procent år 2025 vilket är högre än föregående år samt högre än nettokostnadsutvecklingen (exkl exploateringsresultatet), som för 2025 budgeteras till 0,9 procent.

Utifrån satta finansiella mål ges utrymme för nettoinvesteringar med i snitt 753 mnkr per år till och med år 2029. Det är nästan en fördubbling jämfört med snittinvesteringarna de senaste fem åren på grund av stora pågående och planerade infrastrukturinvesteringar. Investeringsutrymmet i förhållande till beräknade skatter och generella statsbidrag beräknas i snitt under samma period bli cirka 16 procent, att jämföra med 10 procent de senaste fem åren.

Det framräknade utrymmet ger en självfinansieringsgrad inom skattekollektivet med 86 procent, men innebär att skulderna kommer att öka och därmed räntekostnaderna. Kostnad för räntor på upptagna lån budgeteras till 79 mnkr 2025, att jämföra med prognosen för 2024 som uppgår till 66 mnkr. En försämring med 13 mnkr.

Väsentliga förändringar i nämndernas budgetramar

Ekonomiska utsikter inför 2025 ser betydligt bättre ut än de två senaste åren. Skatteintäkter beräknas att öka i snabbare takt och inflation påverkar inte kommunens ekonomi på samma sätt som undern 2023-24. Nämndernas budgetram 2025 ökar med cirka 152 mnkr jämfört med ramen 2024. Alla nämnder har fått kompensation för löneökning med 3,5 procent, övrig inflation med 1,8 procent samt kompensation för hyreshöjningar. Kompensationen för löneökningar och övrig inflation uppgår tillsammans till cirka 90 mnkr. Mellan år 2024 och 2025 sänks PO-pålägget från 47,18 procent till 41,40 procent, vilket genererar en minskning av ramen med cirka 55 mnkr.

De största ökningarna syns hos Barn- och utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden. De främsta orsakerna till de utökade ramarna beskrivs kortfattat nedan.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämnden kompenseras för löneökningar och inflationsuppräknings med cirka 35 mnkr. Eftersom volymerna förväntas minska och PO-pålägget sänks år 2025 blir den totala ramökningen cirka 17 mnkr på grund av besparingarna som förväntas kunna göras.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ram ökas med cirka 43 mnkr varav cirka 23 mnkr ska kompensera löneökning, inflationsuppräknings samt hyresförändringar. Utöver det ingår det i Kommunstyrelsens ramökning bland annat ökade kostnader för kollektivtrafiken samt satsningar på Näringsliv, Kultur och Fritid samt på kommunens HR och IT-avdelning.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden får år 2025 en utökad budgetram med nästan 71 mnkr. Löneökning, inflation samt hyresförändringar kompenseras med cirka 30 mnkr. Ett tidigare riktat statsbidrag avseende äldreomsorg kommer från år 2025 ingå i det generella statsbidraget, nämnden kompenseras därför med cirka 27 mnkr för att undvika att utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen avstannar.

Skatteintäkter, nettokostnadsutveckling och befolkningstillväxt

Ökningen av skatter och bidrag mellan 2024 och 2025 bedöms bli cirka 4,5 procent och följande år bedöms ökningen bli något lägre.

Kommunens nettokostnader, exklusive exploateringsresultat, beräknas öka med cirka 1 procent under budgetåret och under planperioden med cirka 3 procent årligen.

Befolkningstillväxten bedöms ligga på cirka 0,7 procent under 2025 och 0,4 procent under planperioden, vilket är högre än riksgenomsnittet, men betydligt lägre än tidigare år.

Årets resultat

Kommuner behöver enligt kommunallagen redovisa ett positivt resultat varje år. Om så inte blir fallet behöver underskottet återställas inom 3 år enligt lagen om god ekonomisk hushållning. Förutom att kommunen inom en treårsperiod ska ha balans mellan sina kostnader och intäkter, det så kallade balanskravet, så finns det argument för att dessutom ha ett positivt resultat på minst 2 procent. Det ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av normal investeringsvolym och innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet, behålls.

Resultat exklusive exploateringsresultat budgeteras till 122 mnkr för år 2025 för att sedan kunna bli något högre följande år. Resultatet år 2025 motsvarar 2,7 procent av skatter och generella statsbidrag och övriga år 3,2 procent. Under 2022 infördes komponentredovisning i kommunen. Det innebär en omfördelning mellan resultat- och investeringsredovisning vilket gör att resultatkravet bör ökas för att bibehålla utrymmet för investeringar. De positiva resultaten från exploateringsförsäljningar kommer att användas till att finansiera investeringar inom exploateringsområden.

Känslighetsanalys

Budget är en plan för kommande kostnader och intäkter och innehåller alltid flera osäkerhetsfaktorer. Här nedan finns de största osäkerhetsfaktorerna samlade. Prognoser över kostnads- och intäktsutveckling som används som underlag för budgeten görs ofta långt innan budgetåret, och eventuella förändringar i ekonomisk utveckling globalt, nationellt och på lokalnivå påverkar direkt eller indirekt kommunens budget. Till exempel baseras prognosen över utveckling av skatteintäkter år 2025-2027 på SKR:s prognos från augusti 2024. Hur skatteintäkter utvecklas kommande åren är i sin tur beroende av antalet faktorer såsom konjunkturläget, befolkningsutveckling och läget på arbetsmarknaden.

Påverkansfaktorer	Mnkr
Nettokostnadsförändring 1%	+/- 43
Löneförändring 1%	+/- 18
Prisförändring 1% (Inflation)	+/- 13
Förändring ekonomiskt bistånd 10%	+/- 8
Förändring skatteintäkter och statsbidrag vid förändring av invånarantalet med 100 personer	+/- 8
Förändring skatteprognos 1%	+/- 45
Förändring av utdebitering 25 öre (Skatteintäkter)	+/- 42
Förändring av räntenivån 1 %-enhet	+/- 32

Budgeterad investeringsram

Stora investeringar innebär omfattande planering och synkronisering med både egna och externa aktörer. Framförhållning och god beredskap för ändrade förutsättningar ska vara ledord i processen. Det är viktigt att den ekonomiska planeringen är långsiktig så att dagens beslut om investeringar inte begränsar nödvändiga investeringar imorgon. Därför är investeringsramarna framtagna till och med år 2029 (två år utanför planperioden) för att ge förutsättningar för en mer långsiktig investeringsplan.

Den föreslagna investeringsramen för kommunen är främst framtagen utifrån det finansiella målet, att skattekollektivet under perioden ska finansiera 86 procent av investeringarna via resultat före avskrivningar. Investeringar inom exploateringsområden på egen mark ska finansieras till 100 procent av exploateringsintäkter. VA och Renhållningsverksamhetens självfinansieringsgrad är lägre beroende på att det inom avgiftskollektivet inte går att "spara" resultatet, men räntor och avskrivningar ska täckas av taxor och avgifter.

De angivna ramarna ger kommunen utrymme för investeringar med 3,8 mdkr (år 2025-2029) eller i snitt 753 mnkr per år. Jämfört med faktiskt utfall de senaste fem åren (snitt 397 mnkr), så är det en betydligt högre volym. För VA och Renhållning ges ett utrymme att investera för 195 mnkr per år att jämföra med utfallet 47 mnkr i snitt de senaste fem åren.

Under perioden (år 2025-2029) kommer investeringsvolymen att öka till stor del beroende på färdigställande av resecentrum och projekt kopplade till det såsom Hemgårdspassagen. Under perioden kommer även en ny grundskola (årskurs F-6) i Släbro/Oppeby slutföras. Avgiftskollektiven står inför stora investeringar bland annat beroende på ny lagstiftning avseende renhållningsverksamheten och sluttäckning av gamla deponin vilket innebär investeringar i ny avfallsanläggning och nytt insamlingsssystem med fyrfackskärl. En ny avloppsledning mellan Vrena och Oppeby kommer att anläggas, men kommunen planerar även för stora ombyggnationer och förändringar på Brandholmens avloppsreningsverk.

I prognosen för resultatet är exploateringsintäkter motsvarande 1 mdkr kronor inräknade, vilket bland annat ska finansiera investeringar inom exploateringsområden motsvarande cirka 283 mnkr.

Utöver de stora projekten är cirka 172 mnkr avsatt i snitt per år för planerat underhåll av lokaler, gator, VA-anläggningar samt utbyte av fordon, it-utrustning och andra inventarier.

Utöver det som nämnts finns ytterligare behov som sammantaget överstiger den satta ramen vilket innebär att ytterligare prioriteringar behöver göras innan en slutlig investeringsplan är framtagen.

Självfinansieringsgraden av investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 procent skulle innebära att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som genomförs under året. Det skulle innebära att kommunen inte behövde låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme skulle stärkas.

Inom Nyköpings kommun hanteras investeringar för både avgiftskollektiv och skattekollektiv, till skillnad mot andra kommuner där avgiftskollektiven ofta ligger i egna bolag. Avgiftskollektiven lyder under en egen lagstiftning, vilket bland annat innebär att vinster inte får sparas men också att avgifterna kan höjas i takt med kostnaderna. Om en 100 procentig självfinansieringsgrad skulle eftersträvas i avgiftskollektiven innebär det en för låg investeringsnivå. De nuvarande tillgångarna skulle inte kunna upprätthållas. Om vi till det lägger en ökande befolkning, infrastruktursatsningar och att det inom VA-området i

hela Sverige finns en stor underhållsskuld i form av ledningsförnyelse, så vore ett mål på 100 procent självfinansieringsgrad inte förenligt med god ekonomisk hushållning.

Investeringar inom skattekollektivet är sällan kopplade till ökade intäkter eller ekonomisk vinning utan utgörs ofta av någon form av nytta för kommuninvånarna. Detta innebär att omfattningen av investeringarna inte bör öka mer än vad kommunen själv kan finansiera, för att inte belasta kommande generationer. En självfinansieringsgrad inom kollektivet på minst 86 procent under perioden bedöms som en rimlig nivå för att kommunen ska ha en tillräckligt god investeringstakt för att möta demografiska förändringar men ändå en rimlig lånenivå för att inte försämra den långsiktiga finansiella styrkan.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas. Enligt god ekonomisk hushållning är målet att kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska vara positiv. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser beräknas under budget- och planperioden öka från 13 procent (år 2024) till 20 procent (år 2027). Ökningen beror på ökade resultatmål under planperioden samt minskning av pensionsförpliktelser.

Långfristiga lån

Med hänsyn till budgeterat resultat och investeringar är det inte möjligt att amortera under budget- och planperioden. Kommunens lån beräknas i stället öka från ca 3 mdkr i bokslutet 2023 till cirka 4,1 mdkr fram till och med 2027.

Kommunalskatt

År 2024 uppgår Nyköpings skattesats till 21,42. Skattesatsen har varit oförändrad sen 2004, bortsett från den skatteväxling med Region Sörmland som gjordes 2010 och 2019.

God ekonomisk hushållning och balanskrav

Nyköpings kommun fattar beslut om finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen genom beslut om KF budget.

Kommuner har sedan 1992 års kommunallag trädde i kraft, haft krav på sig att verksamheten bedrivs enligt god ekonomisk hushållning. Under år 2000 tillkom balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet till resultatutjämningsreserv (RUR). Från och med räkenskapsåret 2024 har resultatreserv (RER) tillkommit och RUR ska avvecklas innan år 2033. Samtliga av dessa lagstiftningskrav ska följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Under vissa förutsättningar kan ett underskott i stället återställas genom att kommunen nyttjar medel från RUR eller från och med år 2025 RER. Syftet med RUR är att kunna reservera medel för att täcka underskott vid ett senare tillfälle när skatteunderlagsutvecklingen är svag. Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen. Avsikten är således att inte skjuta upp långsiktigt nödvändiga beslut om en verksamhet eller ekonomin i stort, det vill säga inte hämma åtgärder som är viktiga ur effektivitetssynpunkt. RER är mer flexibelt, men reserven ska bidra till att uppnå en god ekonomisk hushållning. Med anledning av det nya regelverket

kring RUR och RER planerar kommunen att under slutet av 2024 anta en ny policy för God ekonomisk hushållning.

Sammanlagt har kommunen per bokslut 2023, 291 mnkr avsatt i RUR. I dagsläget bedöms inte dessa behöva användas under budget- och planperioden.

Koncernstyrning

Kommunfullmäktiges styrning av koncernen

Kommunallagen anger att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunägda företag eller kommunalförbund. Kommunfullmäktige beslutar i de principiella frågor som avses i kommunallag och den av kommunfullmäktige antagna företagspolicy och generella ägardirektiv. Specifika ägardirektiv fastställs av kommunfullmäktige genom huvudägarens eller moderbolagets initiativ.

Kommunfullmäktige fastställer dessutom bolagens bolagsordningar. Inom ramen för denna struktur sker samordning av bolagskoncernens verksamheter för att tillgodose huvudägarens ändamål med bolagen, vilket är att verka för kommuninvånarnas intresse. Specifika samordningsområden framgår av huvudägarens företagspolicy. Huvudägarens övergripande mål gäller för bolagskoncernen och följs upp regelbundet.

Bolagen

Nyköpings kommuns bolagskoncern - en del av kommunkoncernen

Nyköpings kommun har en bolagskoncern som leds av det helägda moderbolaget Stadshuset i Nyköping AB. Bolagskoncernen omfattar fyra helägda dotterbolag; Nyköpingshem AB, Gästabudsstaden AB, Stationsfastigheter i Nyköping AB (vilande) och Nyköping Vattenkraft AB.

Inom bolagskoncernen finns även tre dotterdotterbolag under Nyköpingshem AB: Nyköpingshem Oppeby 1 AB (vilande), Nyköpingshem Oppeby 2 AB (vilande) och Buskhyttan AB (vilande). Nyköpings kommun styr bolagskoncernen genom bolagsordningar och ägardirektiv.

Stadshuset i Nyköping AB

Stadshuset i Nyköping AB ska styra och verka för en gynnsam utveckling av de bolag som ingår i bolagskoncernen. Vidare ska bolaget främja tillväxt och attraktionskraft för inflyttning till kommunen. Bolagets ambition är en sund resultatutjämnning inom koncernen och att skapa goda förutsättningar för dotterbolagen samt att ge avkastning till huvudägaren.

En mer utvecklad ägardialog mellan huvudägare och moderbolag kommer att utarbetas för att förtydliga styrningen. Parallellt pågår även en översyn av ägarstyrningen. Bolagisering av ytterligare verksamhet kan aktualiseras om det bedöms som intressant för bolagskoncernen i enlighet med ägardirektivet.

Nyköpingshem AB

Nyköpingshem ska främja bostadsförsörjningen i Nyköpings kommun och erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeflyttande. Bolaget ska också tillhandahålla ett varierat hyresrättsbestånd av god kvalitet, med en bredd i sitt utbud vilket ska attrahera allmänheten samt tillgodose dess behov över tid.

Med en fast förankring i ägardirektivens och affärsplanens intentioner visar uppföljning av budget 2024 på att planen följs. Fokus läggs på affärsmässighet och måluppfyllnad. Investeringstakten visar på en stark ambition med målsättning att utveckla fastighetsbeståndet och uppfylla ägardirektiv. Fram till år 2026 ska bolaget skapa möjlighet att nyproducera 1000 lägenheter samt renovera cirka 100 lägenheter per år i snitt.

Bolaget arbetar med fyra fokusområden - kund, ekonomi, personal och samhälle. En väl avvägd balans mellan dessa fyra perspektiv är grunden för Nyköpingshems verksamhet. Affärsplanen är gjord utifrån mål satta inom respektive perspektiv. 2025 års budget läggs med strävan att uppfylla långsiktiga mål.

Nyköping Vattenkraft AB

Nyköpings Vattenkraft AB sköter driften av vattenkraftverken och tillhörande regleringsdammar i Nyköpingsån på uppdrag från Nyköpings kommun och producerar elkraft för försäljning till kommuninvånarna och andra.

Bolagets inköps- och tillika försäljningspris är rörligt och varierar per timme. Den prissättning som bolaget har till kund baserar sig på börsens elpris med självkostnadstillägg för balansansvar och effektreserv, elcertifikat, ursprungsgarantier och moms. Priset är transparent till bolagets kunder och går att följa varje månad på bolagets hemsida.

Bolagets produktion är beroende av vattenflödet i Nyköpingsån och är således beroende av väder och klimatförändringar. Prissättningen av den produktion som vattenkraftstationerna levererar är beroende av elbörsens pris. Bolaget är starkt beroende av och påverkat av omvärldsfaktorer i stort bortom bolagets kontroll.

Gästabudstaden AB

Gästabudstaden ska bygga, äga och förvalta ett öppet stadsnät för bredbandstjänster. Bolaget ska utveckla och leverera en effektiv, hållbar och robust digital infrastruktur för elektronisk kommunikation som möjliggör för olika marknadsaktörer att få tillgång till nät.

Bolaget erbjuder anslutning till ett fiberoptiskt nät, byggt och designat för att bära dagens och morgondagens digitala tjänster.

Bolaget ska inom ekonomiskt rimliga gränser söka tillgodose behovet av tillgång till bredbandskommunikation även i kommunens mindre orter och på landsbygden.

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Utbyggnaden av stadsnätet i Nyköpings kommun

Regeringen har visionen, Ett helt uppkopplat Sverige 2025, eftersom det skapar förutsättningar för att bo och verka i hela landet, driva tillväxt och innovativ produktion. Nyköpings kommun har visionen om en hållbar tillväxt över tid i ett tryggt och växande Nyköping.

Gästabudsstaden bidrar till regeringens och kommunens vision genom att uppfylla bolagets vision Fiber till alla, vilket innebär att alla kommunmedborgare fullt ut kan dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Ett snabbt bredband kan bidra till att göra hela Nyköpings kommun, tryggare och attraktivare att bosätta sig och verka i.

Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund, NOVF

Nyköpings kommun och Oxelösunds kommun har gemensamt ett kommunalförbund, Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund, med ändamål att förse de båda kommunerna med dricksvatten. Förbundets syfte är att till låg kostnad och med hög säkerhet leverera dricksvatten av hög kvalitet till Nyköpings kommun och Oxelösunds kommun.

Samhällsutveckling

Nyköping växer och stora omfattande projekt som Ostlänken och resecentrum har stor inverkan på NOVF:s anläggningar. Dricksvattenbranschen i Sverige har många gemensamma utmaningar, inte minst med personalförsörjning och rekrytering av korrekt kompetens. Förbundet deltar i flera olika nationella samarbeten, bland annat inom Svenskt Vatten, Sobona, Livsmedelsverket krisberedskapsgrupp VAKA och nätverket DRICKS. Förbundet planerar uppstart av arbetet för en klimatneutral verksamhet till 2028, och följer målen inom branschorganisationen Svenskt vatten.

Investeringar och ekonomi

Förbundet är i slutskedet av en förnyelseperiod, där hela vattenledningsnätet förnyas under en kort period. År 2024 kvarstår endast huvudvattenledningen på sträckan Minninge-Stavstubacken för förnyelse, därefter är hela huvudvattenledningsnätet utbytt.

Förbundet genomför omfattande investeringar för att förstärka redundansen och höja kapaciteten för Högåsens Vattenverk, på kort sikt främst i form av anläggande av en ny lågreservoar samt utökande av antalet infiltrationsdammar och grundvattenbrunnar. På mellanlång sikt driver förbundet ett intensivt arbete med att investera i ett nytt reningssteg med ozon/kol, vilket planeras färdigställas sista december 2025. På lång sikt utreder förbundet Husbymalmens potential som infiltrationsyta till en helt redundant vattenleverans genom en parallell reningsprocess från ett annat råvatten.

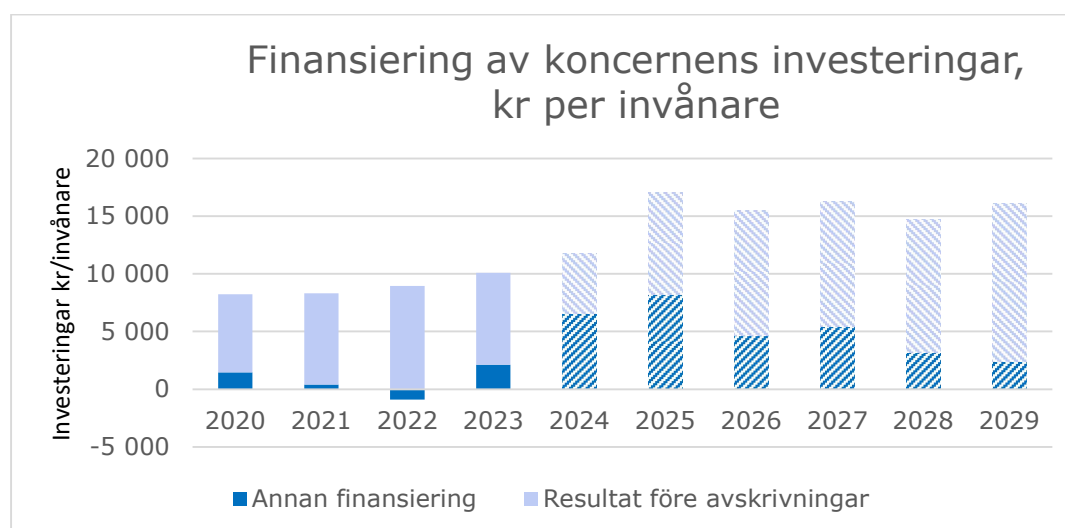
Den höga investeringstakten finansieras med ett visst upparbetat eget kapital de senaste åren, samt genom belåning. Förbundets prognoser visar på ett behov av att höja vattentaxan inom budget- och planperioden.

Finansiell plan koncernkoncernen

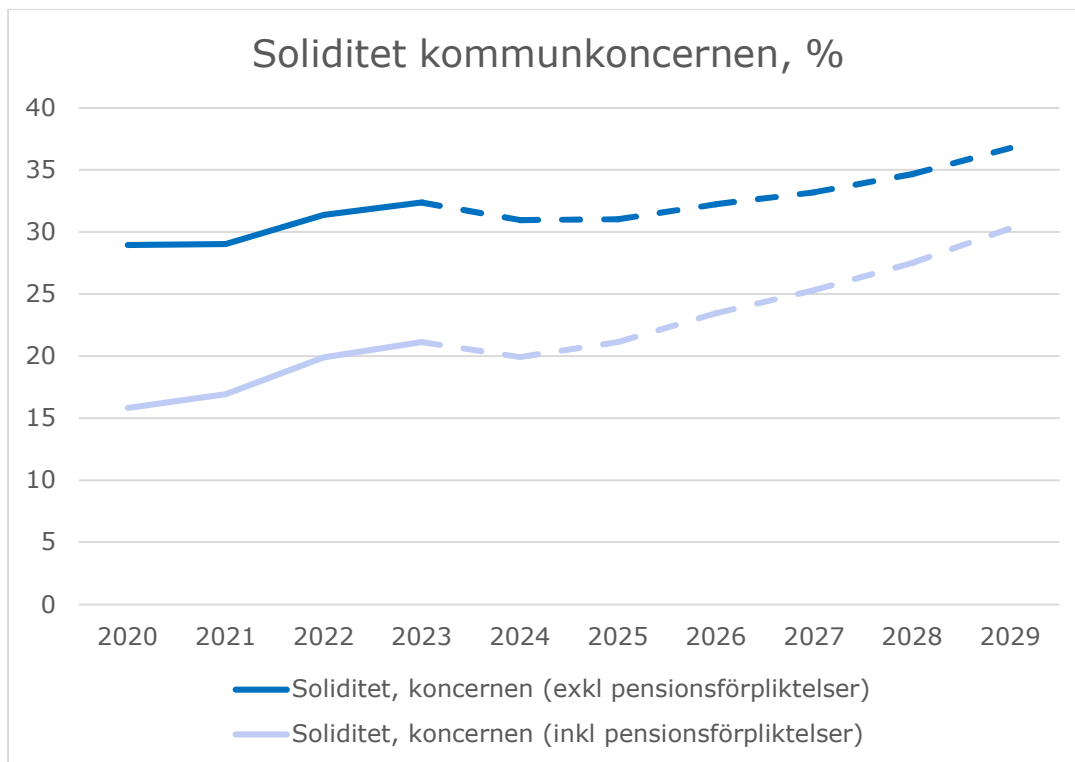
Kommunen och koncernkoncernens omfattning av investeringar begränsas ytterst av det finansiella utrymmet inom koncernkoncernen. Utrymmet påverkas av koncernens resultat och kreditvärdighet. De fastställda finansiella målen begränsar omfattningen ytterligare för att uppnå en god ekonomisk hushållning på lång- och kort sikt. En plan för det finansiella handlingsutrymmet har tagits fram för att ge möjlighet till planering och framförhållning.

I planen har utrymmet för att genomföra investeringar begränsats bland annat genom att kommunens skattefinansierade verksamheter ska ha en självfinansieringsgrad med 86 procent. Investeringar av exploateringsområden ska finansieras till 100 procent med investeringsinkomster och investeringar inom avgiftskollektiven ska finansieras med taxor. Det osäkra ränteläget begränsar bolagen att göra vissa investeringar eftersom de inte längre blir lönsamma. Det framräknade finansiella utrymmet innebär att alla behov inte kommer kunna tillgodoses i önskad takt. Prioriteringar kommer behöva göras inom framför allt kommunen.

I planen ges ett utrymme för investeringar med cirka 4,7 mdkr (år 2025-2029). Om den budgeterade resultatnivån hålls så innebär det behov av lån på cirka 1,5 mdkr för samma period.

Under givna förutsättningar kommer en stabil soliditet hållas och till och med förbättras.

Nedanstående tabell visar prognos för kommunens lånebehov, samt lånelimiter för respektive bolag för år 2025. Tabellen anger också en preliminärt möjlig tilldelning av utrymme för åren 2026-2027.

Mnkr	Lån per 31/12 2023	Lån prognos 2024	Lånelimit 2025	Lån prognos 2026	Lån prognos 2027
Nyköpingshem AB	1 100	1 100	1 150	1 225	1 325
Nyköpings kommun	2 750	2 950	3 600	3 900	4 100
-varav Gästabudsstaden AB	90	81	81	72	63
-varav Nyköpings Vattenkraft AB	-	-	-	-	-
-varav Nyköpings Oxelösunds vattenverksförbund	80	95	325	315	305
Summa	3 850	4 050	4 750	5 125	5 425

Ekonomiska tabeller

Resultatbudget

Mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	1 185	1 247	1 258	1 287	1 332
Verksamhetens kostnader	-5 025	-5 306	-5 321	-5 410	-5 588
Avskrivningar	-208	-216	-224	-235	-246
Verksamhetens nettokostnader	-4 048	-4 275	-4 287	-4 359	-4 502
Skatteintäkter	3 065	3 113	3 263	3 398	3 553
Generella statsbidrag och utjämning	1 138	1 208	1 252	1 286	1 289
Verksamhetens resultat	155	45	228	325	340
Finansiella intäkter	67	16	24	23	24
Finansiella kostnader	-86	-112	-101	-97	-122
Redovisat resultat	135	-51	151	251	242
Avgår exploateringsresultat	17	-1	-29	-101	-87
Redovisat resultat exkl. exploateringsresultat	152	-52	122	150	155

Finansieringsbudget

Mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	135	-51	151	251	242
Justering för avskrivningar	208	216	224	235	246
Justering för pensionsavsättningar	94	98	14	-11	-2
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-72	8	8	7	7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	365	271	397	482	493
+/- Minskning/ökning förråd mm	-28	-4	25	-20	5
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	35	-	-	-	-
+/- Ökning/Minskning övriga kortfristiga skulder	-89	-	-	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten	285	267	422	462	497
Investeringsverksamheten					
Investering i fastigheter och inventarier	-529	-535	-744	-691	-739
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter	48	-	-	-	-
Försäljning av fastigheter och inventarier	9	-	-	-	-
Investering i aktier och andelar	-5	-	-	-	-
Försäljning av aktier och andelar	0	-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-478	-535	-744	-691	-739
Finansieringsverksamheten					
Köp av aktier och andelar, kortfristiga.	-349	-	-	-	-
Försäljning av aktier och andelar, kortfristiga	347	50	-	-	-
Utlåning	-30	0	-234	10	10
Nyupplåning	0	207	644	296	234
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-32	257	410	306	244
Bidrag till infrastruktur	-1	-9	-88	-78	-2
ÅRETS KASSAFLÖDE	-226	-20	0	0	0
Likvida medel vid årets början	300	74	54	54	54
Likvida medel vid årets slut	74	54	54	54	54

Balansbudget

Mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	2	2	2	2	2
Materiella anläggningstillgångar	4 868	5 187	5 707	6 163	6 657
- varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	4 504	4 799	5 280	5 702	6 159
- varav maskiner och inventarier	364	388	426	461	497
Finansiella anläggningstillgångar	378	378	612	602	592
Summa anläggningstillgångar	5 248	5 567	6 321	6 767	7 251
Bidrag till statlig infrastruktur	88	80	73	66	59
Omsättningstillgångar					
Förråd och mark under exploatering	136	140	115	134	130
Fordringar	447	447	447	447	447
Kortfristiga placeringar	629	579	579	579	579
Kassa och bank	74	54	54	54	54
Summa omsättningstillgångar	1 286	1 220	1 195	1 214	1 210
SUMMA TILLGÅNGAR	6 622	6 867	7 589	8 047	8 520
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL	1 953	1 953	2 053	2 304	2 547
- varav årets resultat	135	0	151	251	242
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner och förpliktelser	441	539	553	542	540
Andra avsättningar	359	350	261	184	182
Summa avsättningar	800	889	815	726	722
SKULDER					
Långfristiga skulder	3 069	3 276	3 920	4 216	4 450
Kortfristiga skulder	801	801	801	801	801
Summa Skulder	3 870	4 077	4 721	5 017	5 251
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	6 622	6 867	7 589	8 047	8 520

Investeringsramar

Mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Total 2025-2029
Prognos investeringar inom exploatering	43	37	107	87	9	283
Ram övriga investeringar	361	496	426	495	725	2 504
Summa	405	533	533	582	734	2 787
Prognos VA och Renhållning (exkl inv inom explområden)	340	158	206	169	102	976
Total kommunal investeringsram	744	691	739	751	837	3 763

Egna ramar, mnkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027
Division utbildning	6,0	6,1	6,2	6,3
Division social omsorg	2,5	2,6	2,7	2,8
Tekniska divisionen				
- Kommunfastigheter	29,0	29,6	30,2	30,8
- Gata/Park/Hamn	17,3	30,0	30,6	31,2
- Måltidsservice	4,1	4,2	4,3	4,4
- Tekniska div centralt	-	0,5	0,5	0,5
Division Näringsliv, Kultur och fritid	2,1	3,0	3,1	3,2
Samhällsbyggnad	0,6	2,0	2,0	2,1
Räddning och säkerhet	2,1	2,1	2,2	2,2
Kommunledningskontoret				
- IT	31,1	41,0	41,8	42,6
- KLK	0,7	0,7	0,7	0,7
Summa skattekollektivet	95,5	121,8	124,3	126,8

Egna ramar, mnkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027
Nyköping Vatten	36,5	37,2	37,9	38,7
Renhållning	6,6	6,7	6,8	6,9
Summa VA och Renhållning	43,1	43,9	44,7	45,6

Beslut om egna ramar tas för två år i taget för att ge möjlighet till planering innan beslut tas för nästa års budget.

Prognos exploatering egen mark

Från och med budget 2025 exkluderas exploatering på privat mark i budgetsammanhang.

Kassaflödespåverkan, mnkr	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Total 2025-2029
Inkomster	125	169	176	191	295	955
Exploateringsutgifter	-24	-41	-43	-21	-21	-144
Investeringar inom exploateringsområden	-43	-37	-107	-87	-9	-283
Övriga utgifter	-30	-30	-30	-30	-30	-149
Kassaflödespåverkan exploateringar	28	61	2	54	235	380

Resultatpåverkan mnkr	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Total 2025-2029
Intäkter	125	169	176	191	295	955
Kostnader sålda tomter	-50	-21	-42	-30	-19	-162
Övriga kostnader	-30	-30	-30	-30	-30	-149
Avskrivningar och ränta för investeringar inom exploateringsområden	-17	-17	-17	-17	-17	-83
Resultatpåverkan från exploateringar	29	101	87	114	229	561

Budgetregler

Genom att i budgeten ange budgetregler styr kommunfullmäktige beteenden och relationer i den kommunala verksamheten.

Upprätta budget

Av 11 kap Kommunallagen framgår att kommuner varje år måste upprätta en budget för nästkommande år. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt för kommande två år (planår). Budgetåret ska alltid vara periodens första år. Budgeten ska ange:

- skattesats
- anslag
- hur verksamheterna ska finansieras
- ekonomisk ställning vid budgetårets slut
- mål och riktlinjer som är betydelsefulla för god ekonomisk hushållning.

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning beskrivs i kapitlet Kommunfullmäktiges styrning samt under rubriken God ekonomisk hushållning och balanskrav.

Budgetanslag/Budgetram

Budgetanslag/budgetram innebär både ett bemyndigande att genomföra verksamheten och en finansiering av den. Budgetramar delas ut på nämndnivå, med undantag för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden där ramen fördelas mellan skatte- och avgiftskollektiv. Fullmäktige fastställer budgetramar på nettonivå.

Utförardelen av den kommunala verksamheten får sina resurser genom överenskommelser av verksamhet med avtal om prestationer och intäkter (kommunersättning).

Nämnderna ska fastställa en fördelning av budgetramen för 2025 inom sitt verksamhetsansvar, omhändertar KF mål och uppdrag samt fördela dessa kompletterat med egna i sin överenskommelse av verksamhet i den mån de rymmer inom ram.

Verksamheterna ska upprätta budgetar och verksamhetsplaner utifrån de överenskommelser av verksamhet som avtalats med respektive nämnd och med de mål och uppdrag som angivits. Budgetar för verksamheterna beslutas av kommunstyrelsen.

Omdisponering och ombudgetering

Huvudregeln är att ombudgetering inte ska ske.

Budgeten avser att visa på en planerad/förväntad framtid. För att ge förutsättningar för analys och utvärdering är det viktigt att kunna relatera det inträffade mot det planerade. Det kan dock uppstå behov av att justera anslagen under året på grund av organisatoriska förändringar, eller andra oförutsedda händelser som påtagligt påverkar det ekonomiska utrymmet.

Följande beslutsnivå gäller för omfördelning av driftbudget;

- omdisponering inom nämndens ram beslutas av nämnd
- ombudgetering mellan nämnder beslutas av kommunfullmäktige

- ombudgetering mellan kommunstyrelsen och annan nämnd beslutas av kommunfullmäktige
- teknisk ombudgetering med oförändrad anslagsomfattning och verksamhetsinriktning beslutas av kommunstyrelsen.

Alla omdisponeringar/ombudgeteringar ska rapporteras till ekonomiavdelningen.

Taxor

Kommunfullmäktige beslutar om taxor.

Lokalkostnader

Investeringar i lokaler kräver långsiktighet. Verksamhetens lokalkostnader ska inrymmas i budget. När verksamheter flyttar till nya lokaler gäller den nya lokalens hyra.

Kommunfastigheter skriver och är ansvarig för hyresavtal vid intern och extern uthyrning. Syftet är dels att tydliggöra lokalkostnaderna, dels att få ett efterfrågeanpassat lokalbestånd. Samråd ska alltid ske mellan kommunfastigheter och verksamheten innan kontakt tas med extern hyresvärd angående inhyrning av lokaler.

Underskott

Underskott ska arbetas in i enlighet med de regler som finns för balanskravet.

Kommunstyrelsen kan besluta om en viss tid för återhämtandet av underskottet. I de fall denna tid överstiger två år måste kommunen som helhet arbeta in den del som överstiger två år för att kommunen inte ska bryta mot balanskravet. Detta kan ske genom att överskott budgeteras i nästa års budget, eller att andra divisioner/nämnder genererar överskott som låses.

Riktlinjer för investeringar och exploateringar

Kommunkoncernen

Investeringarnas omfattning begränsas ytterst av det finansiella utrymmet inom kommunkoncernen. Utrymmet påverkas av koncernens resultat och kreditvärdighet. De fastställda finansiella målen begränsar omfattningen ytterligare för att uppnå en god ekonomisk hushållning på lång och kort sikt. I budgeten beslutas om investeringsramar som ska rymmas inom de fastställda finansiella målen. Ramarna ska sträcka sig fem år fram i tiden (inklusive budgetåret) för att det ska finnas god tid att planera vad och när olika investeringar ska göras.

Kommunfullmäktige fattar i samband med budgetbeslut om respektive bolags lånelimit det kommande året och en preliminär limit för de kommande åren.

Kommunen

Investeringsram

Investeringsramar för de fem kommande åren fastställs för skatte- respektive avgiftskollektivet. Investeringar som planeras inom kommunens egna exploateringsområden ingår i skattekollektivets ram oavsett vilket kollektiv de tillhör.

I de fastställda ramarna utgör en del "Egna ramar" för respektive verksamhet och resterande medel är KS-ofördelade investeringsmedel. Beslut om Egna ramar tas för två år för att ge möjlighet att planera för året efter budgetåret utan att behöva invänta beslut för nästa års budget. I budget 2025 har de egna ramarna utökats för vissa verksamheter i syfte att ge utrymme för rimliga underhållsinvesteringar.

Investeringsplan

Strategisk samordningsgrupp (SSG) ansvarar för att ta fram förslag till investeringsplan som ryms inom den fastställda ramen. I investeringsplanen ska även objekt som kan betraktas som finansiell leasing ingå.

Beslut

Alla beslut om och genomförande av en investering ska ske i överensstämmelse med kommunens vision, strategiska planer och övergripande politiska riktlinjer och inriktningsbeslut.

En investering ger verksamhetsmässiga fördelar samtidigt som den innebär både kort- och långsiktiga ekonomiska åtaganden. Kommunens investeringar ska ske utifrån ett helhetsperspektiv och bedömas utifrån ett långsiktigt behov. Bedömning ska göras utifrån ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter och det mest fördelaktiga alternativet ska väljas. Besluten ska vara tydligt motiverade och dokumenterade.

Beslut om genomförande av en specifik investering kan fattas av kommunstyrelsen eller inom respektive verksamhet beroende på investeringens karaktär och kostnad. Större strategiska investeringar ska alltid behandlas av kommunfullmäktige även om de ryms inom kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel.

Tidigare års beslut om total investeringsram upphävs i och med denna budget. Tilldelade investeringsbudgetar för enskilda projekt genom beslut i kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige kvarstår. Det gäller även tilldelade medel till specifika projekt inom verksamhetsområdets egen ram vilket innebär att egna medel från ett års ram kan överföras till nästa år.

Egna ramar

Beslut om genomförande av investeringar inom den egna ramen fattas av divisionschef eller motsvarande, som också ansvarar för att utfallet inte överskrider den tilldelade ramen. Enskilda investeringar som planeras inom egen ram och har utgifter som är 10 mnkr eller mer ska beslutas av kommunstyrelsen.

Vad som planeras och faktiskt genomförs inom den egna ramen ska göras i dialog med ansvarig nämnd. Därför ska varje nämnd i sin överenskommelse med verksamheten formulera på vilket sätt dialogen kring den egna investeringsramen ska ske. Formuleringen ska ge svar på frågorna:

- Hur ska planen beslutas/delges, vid vilken tidpunkt och hur ofta?
- Vid behov, hur ska/kan en eventuell förändring/omdisponering av planen göras?
- Hur ska prioriteringar göras? Hur hanteras objekt som inte ryms inom den egna ramen?
- Hur ska uppföljningar göras, hur ofta och i vilken form?

Uppföljning

Uppföljning mot de beslutade ramarna sker i samband med de löpande ekonomiska uppföljningarna samt i delår- och helårsbokslut.

När ett investeringsprojekt är slutfört ska slutredovisning med efterkalkyl anmälas till ekonomiavdelningen.

Rutiner

Tillämpningen av riktlinjerna beskrivs utförligare i "Investeringsrutiner" som tas fram av centrala ekonomiavdelningen och beslutas av Strategisk samverkansgrupp

Kapitalkostnader: internränta och avskrivningar

Som ersättning för använt kapital belastas alla verksamheter med internränta på bokfört värde på aktiverade anläggningstillgångar och exploateringar.

Intern ränta beräknas på anskaffningsvärde reducerat med av- och nedskrivningar (bokfört värde).

Intern ränta fastställs normalt utifrån SKR:s förslag på internränta för det kommande året. Den räntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

Internränta 2025	Preliminär internränta 2026	Preliminär internränta 2027
2,50 %	2,50 %	2,50 %

För anläggningstyperna mark och konst där planmässig avskrivning inte tillämpas är räntan för alla åren 1,75 procent.

För affärsdrivande verksamheter (vatten och renhållning) gäller ovanstående räntor på inventarier och anläggningar. Dessutom räknas ränta på betalningsflöden och resultatfondskapitalet.

Planmässig avskrivning tillämpas med av Rådet för kommunal redovisning (RKR) och SKR:s rekommenderade avskrivningstider. Kapitalkostnaderna börjar löpa direkt efter färdigställandet av investeringen.

Kalkylräntor

Kalkylränta, eller diskonteringsränta, är den räntesats som uttrycker avkastningen på investerat kapital. Kalkylräntan används exempelvis vid investeringskalkyler och företagsvärdering för att kunna jämföra värdet på betalningar som är skilda i tid.

Olika kalkylräntor används vid olika typer av beräkningar. Kalkyler görs både för att nuvärdesberäkna kostnader och intäkter som kommer inträffa i framtiden, men används också för att beräkna hur stor en utbetalning/inbetalning kommer vara vid en framtida tidpunkt då man utgår från hur stort beloppet skulle vara om det inträffade idag. Exempel på tillfällen då kalkyler över kostnader/intäkter och/eller betalningsflöden behöver beräknas är vid:

- Avsättningar
- Finansiell leasing
- Hyresavtal
- Investeringar
- Livskostnadskalkyler (LCC-kalkyler)

Kalkylmodeller

Det finns ett flertal kalkylmodeller. De fyra vanligaste är:

- Nuvärdeskalkyl
- Annuitetskalkyl
- Internräntemetod
- Återbetalningsmetod (Payback-metoden)

En kalkylform som används allt oftare är Livscykelkostnadskalkylen (LCC-kalkylen) där även drift, underhåll och avvecklingskostnader tas med i beräkningen för att få en bättre bild av vad olika investeringsalternativ kommer att kosta ur ett helhetsperspektiv. När kalkylränta för LCC-kalkyler ska tas fram är det värt att notera att en omotiverat hög kalkylränta kan leda till beslut om investeringar som är mindre miljövänliga. Det kan till exempel handla

om att välja komponenter med en kortare livslängd än vad som egentligen är motiverat. När komponenten behöver bytas ut oftare finns en risk att miljöbelastningen ökar. Kalkylräntan ska återspegla organisationens kostnad för eget och lånat kapital.

Den vanligaste kalkylformen inom investeringskalkylering är fortfarande Payback-metoden. Det är en enklare form av kalkyl som utgår från hur lång tid det tar att få tillbaka kostnaden för en investering. Den används vanligen vid kalkylering av kostnadsbesparande investeringar och hyresgäst Anpassningar och kan användas både med och utan kalkylränta.

Finansiell leasing

Kommunen följer RKR:s rekommendation och använder bunden ränta för den avtalstid som gäller. Om bedömning görs att avtalet kommer att förlängas eller sägas upp i förtid används bunden ränta för den period kommunen bedömer att tillgången kommer att nyttjas.

- Kontraktstid/nyttjandetid 0-10 år, internränta (för 2025 2,50 procent)
- Kontraktstid/nyttjandetid 10-20 år, internränta plus 0,50 procent
- Kontraktstid/nyttjandetid 20 - uppåt, internränta plus 0,75 procent

Avsättningar

I avsaknad av reglerande avtal används en långsiktig inflationsförväntan på 2 procent för indexuppräknning och internräntan för nuvärdesberäkning.

Investeringskalkyler (såsom LCC-kalkyler)

När kommunen gör investeringskalkyler används den aktuella internräntan som grund i beräkningen.

Investeringskalkyler för kostnadsbesparingar

Här används vanligen Paybackmetoden och kalkylräntan sätts då till internräntan. Vid en paybacktid på upp till 5 år bör investeringen genomföras.

Investeringskalkyler för hyresgäst Anpassning

Här används vanligen Paybackmetoden och kalkylräntan utgår då från marknadsförutsättningar. Risker i avtalet ska återspeglas i kalkylräntan. En avstämning med andra fastighetsägare är därför eftersträvansvärt. Vid investering för en extern hyresgäst i en industrifastighet ska kalkylräntan vara högre än för en kontorsfastighet eller en intern hyresgäst. Investeringskostnaden ska betalas av hyresgästen inom kontraktstiden.

Exploateringar

Omfattningen av exploateringar på egen mark under budgetperioden ska relateras till erhållna försäljningsintäkter för exploateringstomter. Intäkterna ska resultatmässigt täcka driftkostnader som är knutna till exploateringsverksamheten, men de ska också likviditetsmässigt täcka investeringar inom exploateringsområden.

Den övergripande ramen är med andra ord att varken kassa- eller resultatpåverkan för exploateringsverksamheten får bli negativ. Om konjunktur, andra yttre faktorer eller principbeslut tas, så att påverkan på kassan eller resultatet befaras bli negativt, kan beslut om utökad ram tas av kommunstyrelsen om beloppet rymms inom kommunens totala finansiella utrymme.

Beslut om planering och genomförande av ett exploateringsområde fattas av kommunstyrelsen. Försäljningar av exploateringsfastigheter som överstiger belopp angivet i kommunstyrelsens delegationsordning beslutas av kommunstyrelsen. Strategiskt viktiga försäljningar ska dessutom behandlas av kommunfullmäktige.

Transaktion	Kassa-påverkan	Resultat-påverkan
Försäljningsintäkter från sålda exploateringstomter	+A	+A
Exploateringsutgifter (omsättningstillgångar)	-B	
Investeringar inom exploateringsområden (anläggningstillgångar)	-C	
Kostnader sålda tomter		-D
Övriga kostnader (drift)	-E	-E
Ränta och avskrivningar för investeringar inom exploateringsområden		-F
Summa får ej vara mindre än noll	>0	>0

Kontaktuppgifter:

Politiker

Kommunstyrelsens ordförande

Urban Granström (S)
Telefon 0155-24 83 50

Kommunstyrelsens 1:e v ordförande

Ahmad Eid (M)
Telefon 0155-24 80 75

Kommunstyrelsens 2:e v ordförande

Malin Karlsson (SD)
Telefon 0155-24 80 61

Tjänstepersoner

Kommundirektör

Mats Pettersson
Telefon 0155-24 78 04

Ekonomichef

Jukka Taipale
Telefon 0155-24 78 64

Nyköpings kommun
611 83 Nyköping
Telefon (vx) 0155 - 24 80 00
kommun@nykoping.se
www.nykoping.se